

OBSAH

Príprava MCM 2019	str. 2
Glob. strategická skupina OECD	str. 3
Zo života OECD	str. 5
Slovensko a OECD	str. 12
Ekonomika	str. 16
Medz. obchod a investície	str. 20
Digitalizácia	str. 22
Energetika	str. 24
Životné prostredie	str. 29
Zdravotníctvo	str. 31
Pôdohospodárstvo	str. 33
Doprava	str. 34
Rozvojová spolupráca	str. 35
Školstvo	str. 39
Rozpočet OECD 2019-2020	str. 41
Zo života SM	str. 42
Viete, že ...	str. 44
Dávame do pozornosti	str. 45
Anotácie k publikáciám	str. 47

Vážení čitatelia OECD v skratke, milí priaznivci OECD,

v prvom rade mi dovoľte popriať Vám v mene celého kolektívu Stálej misie SR pri OECD po všetkých stránkach Zdravý a Úspešný Rok 2019!

Počas jesene sme začali intenzívne žiť prípravou predsedníctva zasadnutia Rady OECD na ministerskej úrovni (MCM) v roku 2019. Ide o historicky prvé predsedníctvo SR, ako aj predsedníctvo krajiny z nášho regiónu. Je vyjadrením angažovanosti Slovenska na pôde OECD v ostatných rokoch. Táto agenda bude dominovať nášmu dialógu s OECD ako aj s členskými krajinami do konania MCM (22.-23.5.2019). Počas jesene sme pripravili spolu s podpredsedníckymi krajinami – Kanadou a Južnou Kóreou – prvý návrh anotovanej agendy MCM. Bol predstavený 11. decembra na zasadnutí Rady OECD predsedom vlády SR, P. Pellegrinim. Teší ma nastavenie koordinácie prípravy predsedníctva v rámci nášho tria Slovensko-Kanada-Južná Kórea, ako aj koordinácia relevantných rezortov na Slovensku nastavením práce Medzirezortnej pracovnej skupiny. Stála misia sa posilnila o expertku MF SR, Soňu Muzikářovú, ktorá bude mať v portfóliu primárne prípravu MCM.

V OECD skratke Vám podávame informáciu aj o zasadnutí Globálnej strategickej skupiny, ktorej téma vždy súvisí s prípravou MCM, ako aj o Týždni Euroázie – regionálneho programu, v ktorom sa Slovenská republika veľmi aktívne angažuje. Rok 2018 bol 10. výročím tohto regionálneho programu. Teším sa, že v rámci predsedníctva SR vo V4, v spolupráci so zastupiteľským úradom SR v Sofii, sme zorganizovali konferenciu k zdieľaniu skúseností SR a ostatných krajín V4 z členstva v OECD. Sme pripravení aktívne pomôcť všetkým o členstvo aspirujúcim krajinám.

Medzi aktivitami spomenutými v OECD v skratke sú samozrejme aj tie, ktoré boli dlhodobo plánované – v decembri sme úspešne zvládli hodnotenie Slovenska v EDRC k pripravenému Ekonomickému prehľadu o SR, ktorého hlavné posolstvá budú prezentované generálnym tajomníkom OECD, A. Gurriom v Slovenskej republike 5. februára 2019. V novembri bol oficiálne na Slovensku prezentovaný Hĺbkový prehľad energetickej politiky SR výkonným riaditeľom Medzinárodnej energetickej agentúry, F. Birolom. Slovensko sa úspešne zhostilo organizácie PIAAC konferencie, čo bolo využité aj na bilaterálne rozhovory ministerky školstva, vedy, výskumu a športu SR s A. Schleicherom, riaditeľom Direktoriátu OECD pre vzdelávanie.

Z vnútorného života OECD nie je dôležitejšia správa ako to, že sa podarilo schváliť rozpočet organizácie na roky 2019-2020.

Vážení priatelia, rok 2019 bude významným našim predsedníctvom. Bude to pre nás všetkých, spolupracujúcich s OECD nová profesionálna skúsenosť. Vopred vďaka za Vašu súčinnosť, konštruktívnu spoluprácu a pomoc. Sme prítomní a aktívni na facebook-u: <https://www.facebook.com/SlovakMissionOECD/>, čo nám umožňuje v reálnom čase približovať Vám všetky aktuálne informácie. Sledujte nás ☺.

Vážené kolegyně, vážení kolegovia, predstavujeme Vám ďalšie číslo dvojmesačníka Stálej misie OECD v skratke. Prijemné čítanie.

Ingrid Brocková
veľvyslankyňa a stála predstaviteľka SR pri OECD

»» PRÍPRAVA PREDSEDNÍCTVA SR NA ZASADNUTIE RADY OECD NA ÚROVNI MINISTROV (MCM) V ROKU 2019 ««

Príhovor predsedu vlády SR P. Pellegriniho členom Rady OECD prostredníctvom videozáznamu.

Zdroj: SM OECD

zručnosti a vzdelávanie v ére digitalizácie a 3. Digitálna transformácia pre udržateľný rozvoj. Pracovný obed MCM bude venovaný téme digitálneho obchodu.

Predseda vlády SR P. Pellegrini sa na úvod zasadnutia prostredníctvom videozáznamu prihovoril členom Rady OECD. Informoval o prípravách SR na vôbec prvé predsedanie Ministerskému zasadnutiu Rady OECD, o zvolenej hlavnej téme a troch podtémach zasadnutia. Uviedol, že rád uvíta veľvyslancov na ich návšteve (field visit) v SR začiatkom apríla 2019 a teší sa, že sa osobne zúčastní aj MCM v máji 2019.

13 z 36 členských krajín, ktoré na zasadnutí Rady OECD vystúpili (Japonsko, Chile, Francúzsko, Nový Zéland, Spojené kráľovstvo, Luxembursko, USA, Nórsko, Belgicko, Taliansko, Česká republika, Švédsko, Írsko) a EÚ, sa pochvalne vyjadrili k navrhnutej anotovanej agende MCM. Pre Japonsko je dôležité, aby na zasadnutí bol priestor na diskusiu ku globálnemu obchodu, a nie iba k obchodným otázkam súvisiacim s digitálnou ekonomikou. Francúzsko odporúča vytvorenie samostatného bloku v agende k životnému prostrediu a zahrnutie digitálnej bezpečnosti do agendy, navyše Spojené kráľovstvo a Belgicko aj otázku otvorených sietí a prístupu k dátam. USA pripomenuli potrebu vyváženého zastúpenia rôznych aktérov na sprievodných podujatiach MCM – zástupcov súkromného sektora, akademickej a mimovládnej obce a pod. **Zhoda panovala v tom, že ministerské vyhlásenie MCM by malo byť stručné (maximálne 3 strany), zamerané na témy MCM a oblasti, v ktorých existuje konsenzus medzi členskými krajinami. Jeho príprava sa začne vo februári 2019.** Väčšina vystupujúcich členských krajín sa vyjadrila v prospech menších diskusných skupín (breakout groups), pozornosť je však potrebné venovať ich zvoleným témam, aby boli pre ministrov zaujímavé.

Členské krajiny boli požiadané o zaslanie prípadných pripomienok k dokumentu, ako aj návrhov na témy menších diskusných skupín v písomnej forme. Revidovaný návrh anotovanej agendy MCM bude predstavený na zasadnutí Rady OECD 17.1.2019.

Ako súčasť prípravy predsedníctva SR MCM je plánovaná aj návšteva, tzv. **field visit stálych predstaviteľov členských krajín OECD na Slovensku** v termíne 2. - 4.4.2019. SR by chcela týmto vnieť do procesu prípravy MCM inovatívny prvok. V histórii predsedníctva v Rade OECD by išlo o prvú takúto iniciatívu. Členské krajiny a Sekretariát OECD prejavili o takúto iniciatívu záujem a mohla by sa spojiť s konzultáciami generálneho tajomníka OECD a predsedov BIAC (Poradný výbor podnikateľov a priemyslu) a TUAC (Poradný výbor odborov a odborových zväzov) s predstaviteľmi SR, ktoré sú štandardnou súčasťou príprav MCM.

Koordinácia prípravy MCM v SR sa uskutočňuje v rámci **Medzirezortnej pracovnej skupiny k predsedníctvu SR v Rade OECD na ministerskej úrovni v roku 2019**. Na ostatnom zasadnutí tejto skupiny 23.11.2018 informovala zástupkyňa OECD W. Bax o príprave Fóra OECD, ktoré bude predchádzať MCM a bude sa konať 20.-21.5.2019. Príprava Fóra je vo výlučnej kompetencii Sekretariátu OECD, no predsednícka krajina má istý priestor a môže upriamiť pozornosť Sekretariátu OECD na vhodných kandidátov na vystúpenia v jednotlivých bodoch agendy Fóra. Najväčšia pridaná hodnota Fóra je prepojenie medzi predstaviteľmi vlád a aktérmi z občianskej spoločnosti a podnikateľmi, ich vzájomná interakcia, ktorá je dôležitá pre implementáciu politik. Fórum OECD oslovuje široké publikum, dbá na rodovú, vekovú a regionálnu vyváženosť, pozýva overených odborníkov, ale má záujem aj o začínajúce firmy a mladých ľudí s víziou riešenia problémov budúcnosti, ktoré predstavujú zároveň aj najväčšie podnikateľské príležitosti.

»» ZASADNUTIE GLOBÁLNEJ STRATEGICKEJ SKUPINY OECD ««

Plenárne zasadnutie Globálnej strategickej skupiny.
Zdroj: SM OECD

V dňoch 19. – 20. novembra 2018 sa uskutočnilo v OECD zasadnutie Globálnej strategickej skupiny (GSG), ktoré bolo venované **téme podpory inovácií a ich šírenia**. SR bola na zasadnutí zastúpená generálnym riaditeľom Sekcie hospodárskej spolupráce MZVaEZ SR **D. Matulayom**. Na okraj zasadnutia sa na žiadosť USA strany uskutočnilo bilaterálne stretnutie, ktoré bolo venované predovšetkým príprave zasadnutia Rady OECD na ministerskej úrovni (MCM) v roku 2019. Globálna strategická skupina je považovaná za určitú formu **predprípravy nasledujúceho zasadnutia MCM OECD v máji 2019, ktorému bude predsedáť SR**. Svedčí

o tom aj skutočnosť, že hlavná téma inovácií na zasadnutí Globálnej strategickej skupiny bude reflektovaná aj počas MCM OECD. **Generálny tajomník OECD A. Gurría** počas otváracieho vystúpenia zasadnutia GSG uviedol, že svet stojí pred veľkými výzvami. Rast produktivity stagnuje, aktivita firiem klesá, tempo vytvárania nových pracovných miest klesá a rozdiely medzi jednotlivými firmami narastajú. Paradoxom však je, že hoci počet pracovných miest dosiahol úroveň spred vypuknutia globálnej finančnej krízy a miera nezamestnanosti v krajinách OECD poklesla na 2,8%, neodzrkadľuje sa to v náraste platov. Sme svedkami obrovskej

koncentrácie firemného výskumu – 200 firiem na svete vynakladá až 70% celkových firemných výdavkov na vedu a výskum.

Účasť generálneho riaditeľa Sekcie hospodárskej spolupráce MZVaEZ SR D. Matulaya v rámci menšej diskusnej skupiny.
Zdroj : SM OECD

zvýšenie blahobytu a produktivity. Analýzy dokazujú, že inovatívne ekonomiky sú produktívnejšie, odolnejšie, lepšie sa prispôbujú zmenám a poskytujú vyšší priemerný životný štandard. Pre posilnenie inovácií je nevyhnutné **konkurenčné prostredie s jasným rámcom pre konkurencieschopnosť**. **Prínosy z inovácií sú však nerovnomerne rozdelené medzi vedúce firmy, regióny a zaostávajúce firmy, regióny**. V rámci tejto témy a jednotlivých podtém boli prediskutované aj **skúsenosti získané z národných systémov inovácií a faktory a politiky, ktoré pomohli krajinám stať sa inovatívnymi**. V rámci podtémy Inovácie, ich rámcové podmienky a zmeny generálny riaditeľ D. Matulay informoval, že je potrebné prispôbiť vzdelávanie novým požiadavkám doby. SR je automobilovou veľmocou v počte vyrobených áut na obyvateľa, avšak zároveň zo všetkých OECD krajín aj najohrozenejšou krajinou, čo sa týka straty pracovných miest v dôsledku robotizácie. Preto sa aj s pomocou súkromného sektora SR snaží zmeniť duálny vzdelávací systém. Bola vyzdvihnutá spolupráca vo formáte V4 + Izrael v oblasti inovácií a výskumu.

Na zasadnutí GSG bol predstavený *Výhľad OECD v oblasti vedy, technológií a inovácií (OECD Science, Technology and Innovation Outlook)*. Ide o dokument, ktorý OECD pripravuje v dvojročných intervaloch a ktorého cieľom je informovať tvorcov politik a analytikov o súčasných a budúcich trendoch vo vede, technológiách a inováciách (VTI). Poskytuje scenáre možných dopadov na národné úrovne jednotlivých štátov, ako aj na globálnu úroveň.

K téme Podpora inovácií pre produktivitu, udržateľnosť a inkluzívnosť sa účastníci zasadnutia zhodli, že inovácie majú rozhodujúci vplyv na

K téme **Globálne výzvy inovácií** riaditeľ Direktoriátu OECD pre obchod a poľnohospodárstvo K. Ash zdôraznil **potrebu správneho regulačného rámca pre digitálnu ekonomiku**. Keďže digitalizácia je globálna, je potrebné zaručiť, aby jednotlivé národné regulácie boli do určitej miery kompatibilné. OECD nie je zástancom harmonizácie regulácií, ale je skôr za **zabezpečenie interoperability** medzi reguláciami. Na jar 2018 OECD predstavila priebežnú správu o výzvach vyplývajúcich z digitalizácie ekonomiky. **V roku 2019 bude predložená skupine G20 jej aktualizácia a v roku 2020 bude predložená finálna správa**.

V otázke **rozširovania OECD** nenastal žiadny posun. Takmer všetky EÚ krajiny v OECD, s výnimkou Slovinska (ktoré naďalej blokuje Chorvátsko) a Japonska, odmietli návrh USA, ktorý počíta s otvorením prístupových rokovaní iba s dvomi krajinami zo šiestich, ktoré prejavili záujem o vstup do organizácie – s Argentínou a Rumunskom, bez akejkoľvek zmienky o ďalších štyroch krajinách. V otázke **rozpočtu OECD na roky 2019 – 2020** členské krajiny nedospeli k žiadnemu konsenzu. USA trvajúce na svojej pozícii 201,5 mil. EUR na rok 2019 aj 2020 sa dostali do izolovanej pozície.

Členské krajiny **odsúhlasili, aby Švajčiarsko bolo predsedníckou krajinou aj nasledujúceho zasadnutia Globálnej strategickej skupiny v roku 2019**.

»» ZO ŽIVOTA OECD ««

Vystúpenie prezidenta Kolumbie Ivána Duque Márqueza v Rade OECD

*Vystúpenie prezidenta Kolumbie Ivána Duque Márqueza v Rade OECD.
Zdroj: SM OECD*

Novozvolený prezident Kolumbie I. Duque Márquez vystúpil 12.11.2018 na Rade OECD, aby ju informoval o aktuálnom vývoji v krajine, ktorý je charakterizovaný najmä **implementáciou prímeria v krajine** a masívnym prílevom viac ako 1 milióna utečencov zo susednej Venezuely. Ako prezident krajiny si vytýčil tri priority:

1. **Garantovanie zákonnosti v krajine** – boj proti kriminalite, porazenie polovojenských skupín v krajine
2. **Zachovanie environmentálnej udržateľnosti** – Kolumbia je krajina s druhou najvyššou biodiverzitou na svete. Na druhej strane je lídrom v odlesňovaní regiónu

Amazónie. Tento trend musí byť zvrátený a krajina musí chrániť živočíšne a rastlinné druhy

3. **Dôraz na inovácie a digitalizáciu** – obe oblasti sú zahrnuté do pripravovaného plánu rozvoja krajiny.

Prezident Kolumbie má ambíciu, aby sa Kolumbia stala vysokopríjmovou krajinou. Bude podporovať podnikanie a presadzovať zdravú fiškálnu politiku. V krajine je rozšírená neformálna ekonomika a práca na čierne. Aj preto chce realizovať **reformu daňového systému** v krajine a zlepšiť výber daní. V súčasnosti na 75% daní v krajine sa podieľa iba 20% firiem. Bude sa usilovať o zvýšenie kvality vzdelávacieho systému a zdravotníctva v Kolumbii. **Vidiecke oblasti si budú vyžadovať významné investície.** Kapacita poľnohospodárskeho sektora krajiny zďaleka nie je využívaná. Z 22 mil. ha poľnohospodárskej pôdy je iba 7 mil. ha obrábaných a z nich iba 6 tisíc ha má vybudovaný zavlažovací systém. Negatívnym javom je, že od roku 2012 do roku 2018 sa zvýšila výmera poľnohospodárskej pôdy, na ktorej sa nelegálne pestuje koka, z 50 na 200 tisíc ha. Vláda bude tvrdo bojovať, aby s tým skoncovala a zatkla majiteľov plantáží.

Kolumbia je v súčasnosti postihnutá migračnou krízou spôsobenou masívnym prílevom utečencov z Venezuely. Prezident požiadal OECD o odporúčania, ako najlepšie zvládnuť túto migračnú krízu. Ak Kolumbia bude v tom úspešná, bude môcť odovzdávať svojej skúsenosti z tejto oblasti aj ostatným latinskoamerickým krajinám.

Kolumbia podpísala prístupovú zmluvu do OECD počas Ministerského zasadnutia Rady OECD v máji 2018. Následné konanie prezidentských volieb spôsobilo prerušenie ratifikačného procesu prístupovej zmluvy. Kolumbia by ho chcela ukončiť a uložiť ratifikačné listiny do konania Ministerského zasadnutia Rady OECD v máji 2019, aby sa na ňom mohla zúčastniť už ako 37. plnoprávny člen.

Vystúpenie prezidenta Kostariky Carlosa Alvarada Quesada v Rade OECD

Vystúpenie prezidenta Kostariky Carlosa Alvarada Quesada v Rade OECD
Zdroj: SM OECD

Dňa 13.11.2018 vystúpil v Rade OECD prezident Kostariky, Carlos Alvarada Quesada s prezentáciou napredovania prístupového procesu do OECD ako nástroja povzbudenia reformného procesu v Kostarike, primárne s dôrazom na **presadenie zásadnej fiškálnej reformy**. Okrem iného **informoval o opatreniach jeho vlády v oblasti vzdelávania, boja proti korupcii, v sociálnej a environmentálnej politike**. Ocenil technickú pomoc OECD a prihlásil sa, ako nový prezident, k úsiliu ukončiť prístupový proces v roku 2020, čo znamená, že posudzovanie v zostávajúcich 10 výboroch musí stihnúť ukončiť do konca roka 2019.

Rada OECD rozhodla o otvorení prístupových rokovaní s Kostarikou v apríli 2015. V rámci nich bola posudzovaná pripravenosť krajiny na vstup 22 výbormi OECD, pričom 12 z nich posudzovanie už ukončilo a vydalo pozitívne tzv. formálne stanovisko. Ešte stále zostáva posúdiť pripravenosť Kostariky na členstvo 10 výbormi OECD. V roku 2018 sa v Kostarike uskutočnili prezidentské a parlamentné voľby. Bol vytvorený špeciálny parlamentný výbor pre záležitosti OECD, ktorý posudzuje všetky návrhy zákonov súvisiace so vstupom. Nový parlament sa následne venoval akútnej potrebe prijatia legislatívy k fiškálnej reforme, čo spôsobilo pribzdenie prístupového procesu krajiny do OECD.

Výjazdové zasadnutie stálych predstaviteľov členských krajín OECD (Marseille, 15. – 16. november 2018)

Zdroj: SM OECD

Ako každoročne, aj tento rok mali veľvyslanci a stáli predstavitelia členských krajín OECD výjazdové zasadnutie mimo Paríža. Tentokrát to bolo Marseille. Nosnými bodmi programu bolo vystúpenie **hlavnej ekonómky OECD, Laurence Boone** (ktorá nastúpila do funkcie len nedávno). Jej prezentácia vyvolala následnú diskusiu k rizikám vývoja svetovej ekonomiky a angažovanosti OECD. Ekonomický výhľad vývoja krajín OECD hlavná ekonómka prezentovala v Paríži s generálnym tajomníkom v nasledujúcom týždni.

Ďalšími diskutovanými bodmi boli otázky:

1. **Ako vlády môžu lepšie využívať OECD?** Panelová diskusia, resp. takmer všetky členské krajiny vystúpili k spolupráci s OECD, k relevantnosti potrebám na národnej úrovni, k možnostiam zviditeľňovať výstupy OECD, k zaangažovanosti verejnej správy do dialógu s OECD a i.

Zdroj: SM OECD

2. Budúcnosť vzťahov s tzv. Kľúčovými partnermi OECD (Čína, Južná Afrika, Indonézia, India a Brazília) a inými relevantnými nečlenskými krajinami a organizáciami.

3. Fungovanie Rady OECD za ostatné obdobie.

Okrem pracovného programu sa predstavitelia členských krajín OECD stretli s viacerými regionálnymi a lokálnymi predstaviteľmi mesta Marseille, ako aj navštívili prístav v Marseille.

Týždeň Eurázie OECD

Účastníci ministerského panelu počas OECD Týždňa Eurázie, vpravo Osobitný predstaviteľ EÚ pre Strednú Áziu, P. Burian.

Zdroj: SM OECD

V Paríži sa 19.-21.11.2018 konal v poradí **5. OECD Týždeň Eurázie** s hlavnou témou: **„10 rokov spolupráce: získané skúsenosti a návrhy do budúcnosti“**. Hlavným cieľom podujatia bolo pripomenúť si 10. výročie spustenia Programu OECD pre konkurencieschopnosť Eurázie, zhodnotiť dosiahnutý pokrok a načrtnúť smerovanie programu do budúcnosti. Týždeň Eurázie je najdôležitejším podujatím OECD programu pre konkurencieschopnosť Eurázie, ktorý bol spustený v roku 2008 a zahŕňa 13 krajín Východnej Európy, Južného Kaukazu a Strednej Ázie (Afganistan, Arménsko, Azerbajdžan, Bielorusko, Gruzínsko, Kazachstan, Kirgizsko, Mongolsko, Moldavsko, Tadžikistan, Turkménsko, Ukrajinu a Uzbekistan). Program OECD pre konkurencieschopnosť Eurázie je zameraný na posilnenie vzťahov medzi krajinami regiónu Eurázie a OECD s dôrazom na zviditeľnenie spolupráce v oblasti produktivity a konkurencieschopnosti.

Záujem o dialóg krajín regiónu Eurázie s OECD potvrdila ich účasť na vysokej politickej úrovni – podpredseda vlády Kirgizska Z. Askarov, podpredseda vlády Tadžikistanu A. Ibrohim, podpredseda vlády Uzbekistanu N. Otajonov, hlavný predstaviteľ exekutívy Afganistanu A. Abdullah, minister hospodárstva KZ T. Suleimenov, ministerka práce a sociálnych vecí KZ M. Abylkassimova, minister hospodárstva Afganistanu M. M. Mastoor, štátny tajomník Ministerstva hospodárstva Azerbajdžanu N. Safarov, štátny tajomník Ministerstva regionálneho rozvoja UA T. Tokarski a vedúca Úradu vlády MD L. Palii. Z krajín OECD bolo iba PL zastúpené na vyššej úrovni – štátny podtajomník MZV PL M. Lang. Na podujatí sa zúčastnil aj **Peter Burian, osobitný predstaviteľ EÚ pre Strednú Áziu.**

Zasadnutie na úrovni ministrov otvoril generálny tajomník OECD, A. Gurría. Zhodnotil 10 rokov existencie Programu OECD pre konkurencieschopnosť Eurázie, ktorého hlavným cieľom je podpora krajín Eurázie pri

implementácii politík na zvýšenie konkurencieschopnosti, zlepšení podnikateľského prostredia a uľahčení prechodu na trhové ekonomiky. Krajiny Eurázie dosahovali pred nástupom globálnej finančnej krízy ekonomický rast na úrovni 8%, ktorý v dôsledku krízy poklesol na 3%. V roku 2018 sa ekonomika krajín zotavuje a očakáva sa, že rast dosiahne 4%.

Medzi **hlavné skúsenosti zo spolupráce OECD** s krajinami Eurázie patrí:

1. Krajiny Eurázie sú podporovateľmi **multilateralizmu a voľného obchodu**. Pozitívnym signálom je, že krajiny Strednej Ázie zintenzívňujú regionálnu spoluprácu a rastie záujem o zlepšenie obchodného a dopravného prepojenia medzi nimi. Krajiny Eurázie negociovali s EÚ dohody o voľnom obchode a investičné dohody.
2. Krajiny Eurázie si uvedomujú potrebu **ekonomickkej diverzifikácie** na zabezpečenie odolného a inkluzívneho ekonomického rastu. V súčasnosti export energetických surovín a kovových rúd predstavuje až 90% ich celkového exportu. Mnohé sú závislé aj od vývozu poľnohospodárskych plodín bez akejkoľvek pridanej hodnoty získanej ich spracovaním. OECD pomáha krajinám Eurázie pri návrhu politík na zlepšenie prístupu malých a stredných podnikov a start-upov k financovaniu, na prítiahnutí zahraničných technológií a pri príprave programov na podporu exportu.
3. **Budovanie inštitúcií** v krajinách Eurázie je kľúčové. Efektívne inštitúcie prispievajú k väčšej inklúzii a majú pozitívny vplyv tak na obyvateľov, ako aj na firmy. OECD napríklad na Ukrajine pomáhala pri decentralizácii, pri vytváraní nových inštitúcií (napríklad na boj proti korupcii) a biznis ombudsmana.

Veľvyslankyňa SR pri OECD I. Brocková počas spolupredsedania Okrúhlemu stolu pre konkurencieschopnosť Eurázie.

Zdroj: SM OECD

Abdullah Abdullah, hlavný predstaviteľ exekutívy Afganistanu (AFG) informoval o proreformných krokoch vlády. AFG bol zaradený Svetovou bankou v tohtoročnom *Doing Business Report* medzi top reformátorov. Vláda sa sústreďuje na diverzifikáciu exportu, na boj proti nelegálnej ekonomike a boj proti korupcii. Bola prijatá národná stratégia exportu. Pozornosť je venovaná zlepšovaniu podnikateľského prostredia, mikro a malým a stredným podnikom a ženám, ktoré chcú začať podnikáť. AFG má záujem o dlhodobú spoluprácu s OECD, a preto A. Abdullah deklaroval záujem o uzatvorenie Memoranda o spolupráci. Podpredseda vlády Kirgizska, Y. Askarov označil za priority jeho krajiny prítiahnutie zahraničných investícií,

podporu cestovnému ruchu, malému a strednému podnikaniu a regionálnemu obchodu. Krajina prijala národnú stratégiu rozvoja do roku 2040. Prešla od prezidentského na parlamentný systém, čo umožňuje efektívnejšiu činnosť vlády. Buduje veľké infraštruktúrne projekty napr. železničné a plynovodné prepojenie s CHN. Podpredseda vlády Tadžikistanu, A. Ibrohim uviedol, že krajina prijala Národnú stratégiu rozvoja do roku 2030. Jej prioritami sú zabezpečenie energetickej bezpečnosti krajiny, ľahkého tranzitu cez krajinu a kvalitnej výživy obyvateľstva. Krajina zaznamenala ekonomický rast 7%. Miera chudoby za ostatných 10 rokov poklesla z 53 na 30%. Svetová banka v rámci *Doing Business Report* zaradila trikrát krajinu medzi top reformátorov. Veľkou výzvou zostáva prítiahnutie zahraničných investícií, pretože v súčasnosti verejné financie predstavujú až 60% všetkých investícií. Podpredseda vlády Uzbekistanu, N. Otajonov informoval, že krajina liberalizovala finančný trh a colnú legislatívu

a vykonala daňovú reformu. Tieto reformy sú podľa neho nezvratné. Krajina očakáva v roku 2018 ekonomický rast 5%, dlh verejných financií je jeden z najnižších na svete. Osobitný predstaviteľ EÚ pre Strednú Áziu P. Burian uviedol, že ostatná Rada EÚ pre zahraničné veci podporila posilnenie vzťahov medzi EÚ a Strednou Áziou. **V roku 2019 bude prijatá nová EÚ stratégia pre Strednú Áziu.** Spolupráca EÚ s regiónom je zameraná na budovanie prepojení, digitálnych sietí a stimuláciu vytvárania pracovných miest. Pred regiónom stoja veľké príležitosti. Ocenil pozitívnu atmosféru pre spoluprácu v regióne. Na pracovný trh krajín Strednej Ázie bude každoročne nastupovať 1 mil. nových absolventov, k čomu je potrebné vytvoriť nové pracovné miesta. Aj preto je pritiažnutie nových investícií do regiónu kľúčové.

*Vystúpenie generálneho riaditeľa Sekcie hospodárskej spolupráce MZVaEZ SR, D. Matulaya v mene predsedníctva V4 na pracovnom obede počas týždňa Eurázie.
Zdroj: SM OECD Paríž*

Počas Týždňa Eurázie v OECD sa uskutočnil vôbec prvý *peer review* Afganistanu zameraný na posilnenie rozvoja súkromného sektora a politik podnikania a Azerbajdžanu zameraný na posilnenie podnikania a prepojenie domácich dodávateľov so zahraničnými investormi. Taktiež prebehlo aj monitorovanie plnenia odporúčaní OECD k stratégii rozvoja malého a stredného podnikania Gruzínska a k rozvoju zručností a poľnohospodárskych družstiev v Kazachstane.

Počas Týždňa Eurázie boli prezentované aj výsledky projektu **Monitorovanie politik konkurencieschopnosti na zlepšenie poskytovateľov energetických služieb na Ukrajine**, na realizáciu ktorého **SR poskytla dobrovoľný príspevok**. Hlavným záverom monitorovania je, že Ukrajina má až trojnásobnú spotrebu energie ako zvyšok Európy. Energetická efektívnosť je na neudržateľnej úrovni, a preto musí ukrajinská vláda vykonať urýchlene adekvátne opatrenia. Hlavné výzvy sú podľa OECD nasledujúce: 1. zjednodušenie prístupu k financiám pre projekty na riešenie energetickej efektívnosti; 2. zavedenie stimulov pre investície do energeticky účinných činností; 3. zosúladenie ponuky a dopytu - koordinácia a zlepšovanie kapacít medzi účastníkmi trhu; 4. zvyšovanie povedomia a podpora modelu ESCOs.

V rámci Regionálneho pracovného obeda krajín Východnej Európy a Strednej Ázie informovala **SR ako predsednícka krajina V4** o konkrétnej podpore V4 pre krajiny Eurázie v OECD, zároveň V4 krajiny sponzorovali obed pre pozvaných hostí. **SR bola zastúpená GR SHSP D. Matulayom a VSM pri OECD I. Brockovou**. Z konkrétnych projektov, ktorých realizáciu krajiny V4 prostredníctvom OECD finančne podporili, SR zmienila projekt PL Posilnenie zručností prostredníctvom Národného kvalifikačného rámca BY a Zlepšenie podnikateľského prostredia pre MSP v Mongolsku, projekt SR Monitoring politik konkurencieschopnosti energetických firiem na UA a projekt CZ Podpora decentralizácie Ukrajiny.

SR sa aktívne angažuje v Regionálnom programe OECD pre konkurencieschopnosť krajín Eurázie, veľvyslankyňa SR pri OECD je predsedníčkou Okrúhleho stola pre konkurencieschopnosť Eurázie.

Ambície Bulharska o vstup do OECD

Zdroj: SM OECD

ekonomických vzťahov MZV Bulharska, M. Ganeva.

Dňa 13.decembra 2018 Zastupiteľský úrad SR v Sofii v kapacite predsedníckej krajiny V4 spolu s MZV Bulharskej republiky a Bulharským diplomatickým inštitútom zorganizoval expertný seminár s názvom “**Úloha OECD v štrukturálnych reformách krajiny - skúsenosti krajín V4**”. Podujatie sa uskutočnilo formou konzultačného seminára za účasti predstaviteľov bulharskej štátnej správy. Podujatie otvorili štátny tajomník MZV Bulharska, R. Stojanov, ktorý predniesol zdravicu PPV a ministerky zahraničných vecí BG E. Zacharievy, veľvyslanec SR vo Sofii, M. Korček a generálna riaditeľka Sekcie zahraničných

Zdroj: SM OECD

Vystupujúcimi na seminári boli veľvyslankyňa a stála predstaviteľka SR pri OECD, I. Brocková, vedúca Oddelenia OECD na Ministerstve financií Maďarska A. Jánzsky, ktoré vystúpili v prvom paneli zameranom na **hodnotenie členstva v OECD členskými krajinami tejto organizácie**, vrátane pozitívnych aj negatívnych aspektov členstva, dopadu na ekonomický aj politický rozvoj krajín. Panel moderoval špeciálny koordinátor MZV Bulharska pre kooperáciu Bulharska s OECD, Z. Trapkov.

V druhom paneli, ktorý sa zameriaval na **hodnotenie perspektív rozširovacieho procesu**

OECD, výziev, ktorým čelí Bulharsko ako jedna z kandidátskych krajín na členstvo, odovzdávanie skúseností z predvstupového procesu zo strany V4 krajín a úlohy zamestnávateľských, zamestnaneckých, mimovládnych a akademických organizácií v týchto procesoch. Vystúpila vedúca Oddelenia OECD a globálnych otázok MZV Českej republiky, I. Grollová, prvý tajomník Stálej misie Poľskej republiky pri OECD, L. Błoński a poradca predsedu Asociácie podnikateľov a zamestnávateľov Maďarska, P. Lörincze, za moderovania riaditeľky Bulharského diplomatického inštitútu, T. Mihajlovej.

V rámci jednotlivých tém panelov sa bulharskí predstavitelia mali počas seminára možnosť oboznámiť s predvstupovými procesmi krajín V4, posilneným statusom krajín po vstupe do OECD, s vnútorným fungovaním organizácie OECD, vrátane synergií medzi OECD a EÚ (napr. možnosť čerpania fondov EÚ na objednanie analýz a národných stratégií pre národné potreby), aspektom obrovského analytického a informačného potenciálu OECD, ktorý majú ČR možnosť využívať na báze vlastného aktívneho zapájania sa, hodnotou ekonomických prehľadov a databáz OECD, témou gestorstva témy OECD na národnej úrovni, faktorom zapájania sa mimovládnych aktérov do prístupového procesu do OECD (zamestnávatelia, odbory, MVO, akademická obec) a v neposlednom rade dôležitou témou internej a externej stratégie komunikácie

členstva v OECD. **Bulharské expertné publikum malo počas oboch panelov možnosť priamej interakcie s prednášajúcimi z krajín V4.**

Bulharsko je jedným zo šiestich kandidátov na vstup do OECD, z tohto dôvodu boli pre domáce expertné publikum cenné informácie a poučenia pre návod na aktívne zapájanie Bulharska do jednotlivých komisií a ďalších zložiek OECD ešte pred vstupom do OECD, vizibilitu aktívnosti a zvýšeného nasadenia expertov, čo bude mať vplyv na časový rámec pozvania krajiny do OECD, avšak aj na kvalitu budúceho členstva Bulharska v organizácii. Zo seminára sa vyrábala videozáznam, ktorý spolu s prepisom záznamu má poslúžiť na ďalšie najmä vzdelávacie aktivity v rámci bulharskej administratívy. MZV Bulharska má v pláne pokračovať v podobnom type podujatí.

Zdroj: SM OECD

Reakcie zúčastnených expertov z viacerých rezortov bulharskej štátnej správy, ako aj partnerov z V4, potvrdili úspešnú voľbu témy podujatia realizovaného ZÚ Sofia v rámci aktivít predsedníctva SR vo V4. Iniciatíva zo strany ZÚ Sofia zorganizovať seminár dokonca naštartovala vnútorné procesy na bulharskej strane smerom k aktívnejšiemu prístupu k OECD (počas prípravy seminára sa na MZV Bulharska vytvorila medzirezortná pracovná skupina k urýchleniu získania členstva v OECD), vzhľadom na doteraz skôr pasívnejší prístup a koncentráciu bulharskej strany takmer výlučne na získanie členstva v eurozóne a vstupu do Schengenského

priestoru. Úroveň prednášok a najmä pridanej hodnoty pre potreby bulharských ambícií o vstup do OECD – stálej predstaviteľky SR pri OECD, I. Brockovej aj ďalších prednášajúcich z krajín V4 – boli domácimi predstaviteľmi hodnotené vysoko pozitívne.

Konzultatívna forma seminára umožnila predstaviteľom z jednotlivých rezortov bulharskej štátnej správy zadávať konkrétne praktické otázky a konzultovať ich s predstaviteľmi-expertmi krajín (V4), ktoré už v OECD sú, čím **bulharská strana získala cenné informácie, rady a skúsenosti, ku ktorým ako nečlenská krajina nemá zatiaľ prístup.** Obzvlášť sa pre bulharskú stranu ukázali ako cenné konkrétne poučenia pre perspektívu krajiny čo najskôr vstúpiť do OECD vrátane externej komunikačnej stratégie. Počas seminára zároveň rezonoval faktor nadchádzajúceho predsedníctva SR na zasadnutí Rady OECD na ministerskej úrovni (MCM) v roku 2019. Podujatie tiež posilnilo obraz úspešných a priateľských krajín V4 a ponúklo pozitívnu agendu prezentácie V4 v Bulharsku.

»» SLOVENSKO A OECD ««

Hodnotenie ekonomického vývoja SR vo Výbore EDRC

*Delegácia SR na hodnotení vo výbore EDRC,
Zdroj: SM OECD*

Dňa 10. decembra 2018 členské krajiny OECD hodnotili **ekonomický vývoj na Slovensku** na základe pripraveného **Ekonomického prehľadu o SR**, ktorý pravidelne na dvojročnej báze pripravuje OECD pre každú členskú krajinu. Delegáciu SR, zloženú zo zástupcov Ministerstva financií SR, Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR a Úradu splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity, viedol štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Branislav Ondruš. **Výbor ocenil hospodársky vývoj v Slovenskej republike - silný hospodársky rast, pokles nezamestnanosti, dosiahnuté výsledky v oblasti fiškálnej politiky a v boji proti daňovým únikom a iniciatívu Hodnota za peniaze.** Členské štáty OECD **poukázali na nedostatok**

kvalifikovanej pracovnej sily, potrebu zlepšiť stav vzdelávania a školenia pracovnej sily, stav riadenia verejného sektora, rýchle zadlžovanie domácností a riziká súvisiace s rýchlym starnutím obyvateľstva, ktoré patrí k najväčšej dlhodobej výzve.

Slovensko by malo, podľa OECD, **pokračovať v plánovanej fiškálnej konsolidácii a v znižovaní dlhu, v zlepšovaní stavu súdnictva a v prijímaní opatrení v boji proti korupcii.** Výbor diskutoval aj o opatreniach na zlepšenie **sociálnej inklúzie Rómov a postavenia Slovenska v globálnych hodnotových reťazcoch.** Na zlepšenie postavenia situácie Rómov na Slovensku a ich inklúzie do spoločnosti je potrebné **priať viacero vzájomne prepojených opatrení týkajúcich sa oblasti vzdelávania, zdravotníctva, zamestnanosti, bývania a sociálnej oblasti.**

Slovenská ekonomika je dobre začlenená do globálnych hodnotových reťazcov, je však primárne závislá na automobilovom priemysle, ktorého domáca pridaná hodnota je limitovaná. Na zlepšenie postavenia Slovenska v globálnych hodnotných reťazcoch je **potrebné zlepšiť vzdelávací a školiaci systém, podporiť vedu, inovácie a výskum, spoluprácu veľkých nadnárodných firiem s malými lokálnymi firmami.**

Medzi hlavné odporúčania OECD patrí:

- pokračovať v konsolidácii verejných financií a v znižovaní dlhu;
- posilniť iniciatívu Hodnota za peniaze a integrovať ju do procesu strednodobého fiškálneho plánovania;
- zvýšiť environmentálne dane;
- plne implementovať penzijnú reformu z roku 2012-2013;
- pokračovať v zlepšovaní stavu súdnictva;
- zvýšiť sociálnu inklúziu Rómov;
- zvýšiť právomoci Úradu splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity;

- zlepšiť úroveň vzdelávania a školiacich tréningov;
- zlepšiť vedu, inovácie a výskum a zapojiť inovačné spoločnosti do výskumu;

Delegácia SR na rokovaní výboru EDRC,
Zdroj: SM OECD

Diskusia na výbore EDRC

a) Makroekonomická a fiškálna situácia, štrukturálne reformy

Slovenská republika ocenila kvalitu pripraveného prehľadu a zameranie odporúčaní. Štátny tajomník B. Ondruš informoval členov výboru o aktuálnom vývoji na Slovensku. **SR súhlasí s hodnotením makroekonomickej situácie na Slovensku, rast HDP by mal kulminovať v roku 2019 okolo úrovne 4,5%, následne by mal spomaliť smerom k svojmu potenciálu.** Miera nezamestnanosti by sa mala znižovať, mal by pokračovať rast zamestnanosti, inflácia by mala zrýchľovať k úrovni 2,5%. V roku 2017

dosiahol deficit štátneho rozpočtu lepší výsledok ako sa plánovalo a klesol pod 1% HDP. **Fiškálna konsolidácia bude pokračovať aj v tomto a v nasledujúcich rokoch, NR SR schválila vyrovnaný štátny rozpočet na rok 2019, v roku 2021 vláda plánuje dosiahnuť mierny prebytok v hospodárení.** SR plánuje pokračovať v znižovaní dlhu, ktorého úroveň sa zníži už tento rok pod sankčné pásma dlhovej brzdy a očakáva sa udržanie výšky dlhu pod sankčnými pásmami aj v strednodobom horizonte.

Slovensko informovalo o úspechoch v boji proti daňovým únikom najmä v oblasti DPH, v súčasnosti sa opatrenia zameriavajú na posilnenie analytických kapacít finančnej správy. Slovensko úspešne rozbehlo iniciatívu **Hodnota za peniaze**, v rámci ktorej sa podarilo urobiť revíziu výdavkov vo viacerých oblastiach verejnej správy. V najbližších rokoch sa ešte viac začlení revízia výdavkov do rozpočtového procesu.

Vláda SR naďalej považuje vzdelávanie za jednu zo svojich hlavných priorít. Vláda SR schválila v júni 2018 Národný program rozvoja výchovy a vzdelávania, navyšovali sa mzdy učiteľom, prijala sa legislatíva na podporu duálneho vzdelávania.

Slovensko prioritizuje efektívnejšie nástroje aktívnych politík trhu práce cielených najmä na dlhodobo nezamestnaných, nedávno prijatá legislatíva o sociálnej ekonomike má pomôcť zlepšiť inklúziu v spoločnosti, taktiež boli prijaté opatrenia na zvýšenie pracovnej mobility na Slovensku. **SR súhlasí s konštatovaním OECD, že účasť matiek na trhu práce je relatívne nízka, čo môže mať vplyv na ich mzdy a kariéru.** Zvýšená účasť matiek na trhu práce by pomohla zlepšiť situáciu na trhu práce. Vláda SR sa zaviazala zvýšiť kapacitu jasíel a materských škôl. Slovensko súhlasí, že naďalej existuje priestor na zlepšenie súdneho systému na Slovensku ako aj vnímania korupcie na Slovensku. Vláda prijala v tomto smere viacero opatrení.

Reakcie členských štátov:

Krajiny ocenili ekonomický vývoj v SR v posledných rokoch (EL, SI, KOR, JP, FR, SWE, NZ, DE, USA, LUX) poukázali na potrebu pokračovať vo fiškálnej konsolidácii a v znižovaní dlhu (SI, DK, KOR, DE, USA, LUX), podporili vytváranie fiškálnych rezerv na prípadné finančné krízy (EL, SI, DK, JP, NZ, NO).

Krajiny podporili penzijnú reformu z rokov 2012-2013 a poukázali na negatívne dôsledky na dlhodobú udržateľnosť financií v prípade schválenia zastropovanie veku odchodu do dôchodku (SI, DK, FR, SWE, NO).

Slovensko by malo zvýšiť environmentálne dane a zrušiť dotácie na uhlie (DK, SWE, DE, FI).

Aj napriek opatreniam NBS, **rýchle zadlžovanie domácností pokračuje**, NBS by v prípade potreby mala byť pripravená na prijatie ďalších opatrení (KOR, FR, SWE, DE). Krajiny podporili začlenenie revízie výdavkov do rozpočtového procesu. SR by mala **pokračovať v štrukturálnych reformách**, najmä **zlepšiť stav súdnictva** (USA), **boj proti korupcii** (DK, FR, SWE, NZ, DE, NO, USA, FI), **zreformovať školský systém** (SI, PL, FI) a **skvalitniť verejnú správu** (SI, FR, CAN, FI). Slovensko má aj napriek znižujúcej sa nezamestnanosti skrytú pracovnú silu – najmä Rómov, ich integrácia by pomohla zmierniť tlak na trh práce (DK).

Slovensko má naďalej problém s **odlivom vzdelanej pracovnej sily**. **Za najväčšie riziká** pre slovenskú ekonomiku krajiny považujú **nedostatok pracovnej sily** (SI), **jednostrannú orientáciu na automobilový priemysel** (SI, JP, CAN, USA), **vysokú zadlženosť domácností** (SI) **protekciónizmus a vývoj v globálnom obchode** (SI, FR, CZ, DE, NO), vývoj v EÚ – tvrdý Brexit (SI, SWE).

b) Zlepšenie sociálnej integrácie Rómov

Slovensko víta komplexnú analýzu o Rómoch na Slovensku a súhlasí, že je potrebné podporiť sociálnu inklúziu rómskej populácie. Na zlepšenie situácie je potrebné pripraviť celý rad vzájomne prepojených opatrení v oblasti trhu práce, vzdelávania, zdravotníctva a bývania.

V rámci diskusie Slovensko informovalo o viacerých opatreniach, ktoré vláda zaviedla alebo plánuje zaviesť v najbližšom období. **Od roku 2020 by sa mala zaviesť povinná predškolská dochádzka rok pred nástupom na základnú školu, čo by mohlo pomôcť zlepšiť predškolskú dochádzku Rómov, ktorá je v súčasnosti nízka. Obеды zadarmo pre deti v základných školách a v poslednom roku materskej školy pomôže nižším sociálnym vrstvám, vrátane rómskych detí.** Bolo prijatých viacero opatrení na zlepšenie prípravy učiteľov na prácu s deťmi z vylúčených komunit. V najbližších rokoch by sa vo viacerých obciach mali rozšíriť počty komunitných zdravotných asistentov, vďaka ktorým by sa mal zlepšiť prístup k zdravotnej starostlivosti pre Rómov. Vysporiadanie pozemkov pod osadami by prispelo k zlepšeniu životných podmienok Rómov. Nedávno vláda prijala balík opatrení na zlepšenie integrácie Rómov v oblasti vzdelávania, trhu práce, zamestnávania, finančnej inklúzie a iné.

Reakcie členských štátov:

Krajiny uvítali kapitolu venovanú Rómom a jej vysokú úroveň. OECD po prvý krát takto podrobne zanalyzovala postavenie marginalizovanej skupiny obyvateľstva v štáte OECD v Ekonomickom prehľade. **Krajiny podporujú, aby postavenie Úradu splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity malo silnejšie právomoci v oblasti koordinácie. Úspešné projekty, ktoré sú prvotne financované z EÚ fondov, by mali byť následne financované zo štátneho rozpočtu, aby bola zabezpečená ich udržateľnosť.**

Krajiny súhlasia, že na zlepšenie postavenia Rómov je potrebné prijať celý rad vzájomne súvisiacich opatrení. Z úspešnej integrácie Rómov by ťažila celá spoločnosť. ES poukázalo na otázku, či reálne chcú byť Rómovia integrovaní, alebo len chcú mať rovnaké podmienky.

c) Zvýšenie výhod z integrácie SR v globálnych hodnotových reťazcoch

Postavenie SR v globálnych hodnotových reťazcoch sa postupne zlepšilo, problémom však zostáva, že **domáca pridaná hodnota na exporte je nízka**. Aby sa SR posunula vyššie v globálnych hodnotových reťazcoch, mala by diverzifikovať produkčnú štruktúru, zvýšiť využívanie domácich vstupov a zvýšiť zastúpenie služieb a aktivít s vyššou pridanou hodnotou. Slovensko by malo zlepšiť spoluprácu veľkých nadnárodných firiem s malými lokálnymi firmami. Spolu s nadchádzajúcimi výzvami spojenými s automatizáciou a nástupom elektromobilov treba zlepšiť vzdelávanie a rekvalifikáciu. **Potrebné je zlepšiť podmienky na vedu, inovácie a výskum.**

Reakcie členských štátov:

Slovensko, ako mála a otvorená ekonomika, je závislá na malom počte odvetví s prevládajúcim automobilovým sektorom, pričom by malo byť pripravené na zmeny v danom sektore. Malo by **diverzifikovať**

svoju ekonomiku a pripraviť vzdelávací systém na zmeny, ktorým bude ekonomika čeliť v najbližšej budúcnosti. Vyššia podpora vedy, inovácií a výskumu a lepšie prepojenie univerzít s firmami by taktiež pomohlo slovenskej ekonomike. Veľké regionálne rozdiely sú spojené aj s **nedobudovanou infraštruktúrou** na východnom a južnom Slovensku.

Ekonomický prehľad bude oficiálne zverejnený dňa 5. februára v Bratislave za účasti generálneho tajomníka OECD.

Híbkový prehľad energetického sektora SR 2018 - výkonný riaditeľ IEA, F. Birol v Bratislave oficiálne odovzdal ministrovi hospodárstva SR, P. Žigovi publikáciu IEA o analýze energetiky SR

Zľava doprava: F. Birol, P. Žiga
Zdroj: SM OECD

Výkonný riaditeľ Medzinárodnej energetickej agentúry IEA, Dr. F. Birol počas Stredoeurópskej konferencie o energetike CEEC 2018 v Bratislave prezentoval dňa 19. novembra 2018 hlavné zistenia tohtoročného vydania híbkového prehľadu IEA o energetike SR. **Slovenská republika podľa IEA dosiahla významný pokrok vo viacerých oblastiach energetickej politiky a spolu so svojimi susedmi, ako aj s podporou Európskej únie posilnila svoje cezhraničné prepojenia pre zemný plyn, ropu a elektrickú energiu. Toto prispelo k zlepšeniu energetickej bezpečnosti a zvýšeniu hospodárskej súťaže na trhoch s energiou.** Výkonný riaditeľ IEA, F. Birol gratuloval SR k realizácii úspešných diverzifikačných projektov predovšetkým v oblasti plynu a ropy a navrhuje zvýšiť úsilie SR v oblasti dekarbonizácie sektora dopravy a dodávkach tepla.

Híbková previerka energetiky SR je veľmi komplexná, nakoľko je prepojená s viacerými rezortmi než len s rezortom hospodárstva. **Jedná sa o komplexný audit sektora energetiky z pohľadu strategických energetických zdrojov a ich prepojenia na infraštruktúru krajiny (prepojenie na dopravný sektor, sektor výskumu a vývoja, sektor budov a životného prostredia).** Tento typ previerok sa spravidla koná s periodicitou raz za 5 rokov.

Energetická náročnosť slovenskej ekonomiky v posledných rokoch klesala, zatiaľ čo podiel obnoviteľnej energie na dodávkach primárnej energie vzrástol na takmer 10%. **Vďaka flotile jadrovej energetiky v krajine je jej dodávka elektrickej energie relatívne bezpečná a do značnej miery dekarbonizovaná.** SR je jednou z mála krajín v Európe, ktorá buduje nové jadrové kapacity. Významná cezhraničná kapacita SR uľahčuje obchod a bezpečnosť dodávok na integrovanom regionálnom trhu. Národná elektrizačná sústava sa tiež posilňuje, vďaka čomu má SR predpoklady na pripájanie novej výroby elektrickej energie, vrátane obnoviteľných zdrojov energie.

F. Birol
Zdroj: SM OECD

V súvislosti so spotrebou energie IEA odporúča, aby vláda SR zastavila určovanie cien konečného spotrebiteľa za elektrickú energiu a zemný plyn a navrhuje otvorenosť trhov a riešenie ochrany zraniteľných zákazníkov skôr prostredníctvom sociálnej politiky. Podľa IEA by zrušenie regulácie cien podporilo tvorbu dodatočných úspor energie a pozitívne by vplývalo na rozvoj inteligentných sietí. **IEA zdôrazňuje, že emisie oxidu uhličitého v energetickom sektore SR podstatne klesli** a na ich pokračujúce znižovanie by mala SR využívať ďalšie opatrenia.

Obnova obytných budov je úspešným opatrením v oblasti zvyšovania energetickej účinnosti a tento trend má podľa IEA ďalej pokračovať. Rovnako ako vo väčšine krajín, sektor dopravy predstavuje výzvy v politike v oblasti zmeny klímy, ale IEA je optimistická voči početným novým opatreniam načrtnutých v novej stratégii rozvoja dopravy SR. Ďalšia oblasť, v ktorej IEA vidí potrebu zmeny sa týka finančnej podpory SR pre domácu výrobu uhlia. Podľa IEA by sa táto politika mala postupne vylúčiť, nakoľko

nie je plne v súlade s národnými cieľmi v oblasti dekarbonizácie. **Tohtoročné vydanie prehľadu o SR poskytuje špecifické zameranie na sektor teplárstva.** Slovensko sa vyznačuje rozsiahlou štruktúrou centrálného zásobovania teplom, ktorá má významný potenciál na ďalšiu dekarbonizáciu energetického systému SR. A to prostredníctvom modernizácie tepelných sietí, na ktoré sú však potrebné investície. Modernizáciu by mala podporiť reforma regulačnej politiky SR, ktorá by zvýšila efektívnosť a flexibilitu trhu.

SEKTOROVÉ POLITIKY

»» EKONOMIKA ««

Ekonomický výhľad: spomaľovanie rastu globálnej ekonomiky a kľúčová úloha medzinárodnej spolupráce - Slovensko bude lídrom v hospodárskom raste spomedzi krajín OECD v nadchádzajúcom období

Podľa jesenného Ekonomického výhľadu OECD na roky 2018-2020 rast **globálnej ekonomiky zostáva silný, pravdepodobne však dosiahol svoj vrchol v roku 2018 na úrovni 3,7%** a v najbližších rokoch (2019, 2020) **rast mierne spomalí na úroveň 3,5%**. V porovnaní so septembrovou prognózou OECD nezmenila prognózu rastu na rok 2018, na rok 2019 však znížila odhad o 0,2pb na 3,5%.

OECD revidovala z kľúčových ekonomík odhad rastu v roku 2018 oproti septembrovej prognóze **smerom nadol** pre Nemecko (o 0,3pb), Japonsko (o 0,3pb), Taliansko (o 0,2pb), Čínu, Indiu a Eurozónu (všetky tri o 0,1pb) a **nezmenila prognózu** zo septembra pre Francúzsko, USA, Veľkú Britániu, Kanadu. **Na rok 2019**

OECD revidovala odhad rastu **smenom nadol** oproti septembrovej prognóze **takmer pre všetky kľúčové ekonomiky** (Čína, Eurozóna, Francúzsko, Nemecko, Taliansko, India, Japonsko), odhad ponechala bezo zmeny pre USA, Kóreu, a zvýšila odhad pre Veľkú Britániu. Hlavnou príčinou spomalenia globálneho rastu je **slabší rast globálneho obchodu a menej podporujúce politiky. Globálny obchod a investície spomalili v nadväznosti na zavádzanie obchodných taríf. Generálny tajomník sa pri predstavení prognózy vyjadril: „V obchodnej vojne nevidíme žiadnych víťazov, len porazených. Potrebujeme obnoviť medzinárodnú spoluprácu.“**

Z kľúčových ekonomík pre Slovensko, OECD predpokladá postupné spomalenie rastu v eurozóne, v Rakúsku, Českej republike, Maďarsku a Poľsku, mierne spomalenie v Nemecku a vo Francúzsku v roku 2020.

Ekonomický výhľad OECD pre vybrané ekonomiky

Rast v %	2018	2019	2020
Eurozóna	1,9	1,8	1,6
Nemecko	1,6	1,6	1,4
Francúzsko	1,6	1,6	1,5
Česká republika	3,0	2,7	2,6
Poľsko	5,2	4,0	3,3
Maďarsko	4,6	3,9	3,3
Rakúsko	2,6	1,9	1,9
Slovensko	4,1	4,3	3,6

Zdroj: Ekonomický výhľad OECD

Miera nezamestnanosti v OECD sa dostala na rekordne nízku úroveň a v roku 2020 by sa mala dostať pod úroveň 5%. Nezamestnanosť vo viacerých krajinách sa dostala na nižšie úrovne ako pred krízou. **Mzdy aj inflácia začali mierne rásť.** Rozvíjajúce sa ekonomiky zažívajú odliv kapitálu a znehodnocovanie svojich mien.

Dlh zostáva naďalej rekordne vysoký vo viacerých krajinách. Monetárna politika zostáva priaznivá. Medzi hlavné riziká vývoja patrí **pokračujúce zavádzanie taríf, geopolitický vývoj, vývoj na rozvíjajúcich sa trhoch a dopad normalizácie monetárnej politiky v USA na ne, výsledok Brexitu, vývoj cien ropy, prepojenie bánk s vládami najmä v niektorých EÚ krajinách.** Výraznejšie spomalenie v Číne by výrazne ovplyvnilo vývoj v rozvíjajúcich sa ekonomikách. **OECD odporúča zintenzívniť medzinárodnú spoluprácu s cieľom znížiť neistotu a zabrániť protekcionizmu, dobudovať EMU (dokončenie Bankovej únie a postúpiť pri vytváraní spoločnej fiškálnej kapacity), znížiť nerovnosti a zvýšiť dôveru vlád. Dôležité je zachovať čo najbližší vzťah medzi EÚ a Veľkou Britániou po Brexite.**

OECD vyzýva **politikov na obnovenie dôvery v medzinárodný dialóg a inštitúcie,** aby sa riešili problémy spoločne v rámci medzinárodnej spolupráce. Viacero krajín nemá vytvorené žiadne rezervy a v prípade ďalšej krízy by nemali priestor na konanie. **Rozdiely v úrovni blahobytu medzi vysoko vzdelanými a nízko vzdelanými ľuďmi sa naďalej prehľbujú.** Budúce postavenie človeka a jeho príležitosti sú výrazne ovplyvnené tým, kde sa narodí, aké má vzdelanie a kde si hľadá zamestnanie. **Vlády by mali viac podporovať vyššiu produktivitu a rast miezd.** Aktuálne vydanie Ekonomického výhľadu sa v špeciálnej kapitole venuje oddeleniu rastu miezd od rastu produktivity.

Real GDP growth revised down

Year-on-year, %. Arrows for 2018 and 2019 indicate the direction of revisions since September 2018.*

	2018	2019	2020	2018	2019	2020
World	3.7	3.5	3.5			
G-20	3.8	3.7	3.7			
Australia	3.1	2.9	2.6			
Canada	2.1	2.2	1.9			
Euro area	1.9	1.8	1.6			
Germany	1.6	1.6	1.4			
France	1.6	1.6	1.5			
Italy	1.0	0.9	0.9			
Japan	0.9	1.0	0.7			
Korea	2.7	2.8	2.9			
United Kingdom	1.3	1.4	1.1			
United States	2.9	2.7	2.1			
Argentina	-2.8	-1.9	2.3			
Brazil	1.2	2.1	2.4			
China	6.6	6.3	6.0			
India ¹	7.5	7.3	7.4			
Indonesia	5.2	5.2	5.1			
Mexico	2.2	2.5	2.8			
Russia	1.6	1.5	1.8			
Saudi Arabia	1.7	2.6	2.5			
South Africa	0.7	1.7	1.8			
Turkey	3.3	-0.4	2.7			

Zdroj: Ekonomický výhľad OECD

Real GDP growth

Non-G-20 economies, year-on-year, %

	2018	2019	2020		2018	2019	2020
Austria	2.6	1.9	1.9	Latvia	4.7	3.9	3.3
Belgium	1.5	1.4	1.4	Lithuania	3.4	2.9	2.6
Chile	4.1	3.7	3.4	Luxembourg	3.0	2.9	3.2
Colombia	2.8	3.3	3.4	Netherlands	2.9	2.5	2.1
Costa Rica	2.9	3.0	3.3	New Zealand	2.9	2.8	2.6
Czech Republic	3.0	2.7	2.6	Norway	1.6	1.9	2.3
Denmark	1.2	1.9	1.6	Poland	5.2	4.0	3.3
Estonia	3.3	3.5	2.3	Portugal	2.2	2.1	1.9
Finland	2.8	1.8	1.6	Slovak Republic	4.1	4.3	3.6
Greece	2.1	2.2	2.1	Slovenia	4.4	3.6	2.7
Hungary	4.6	3.9	3.3	Spain	2.6	2.2	1.9
Iceland	3.8	2.8	2.6	Sweden	2.5	1.9	1.9
Ireland	5.9	4.1	3.4	Switzerland	2.9	1.6	1.6
Israel	3.6	3.5	3.3	Tunisia	2.6	3.1	3.3

Zdroj: Ekonomický výhľad OECD

Slovensko lídrom medzi krajinami OECD

OECD očakáva, že slovenská ekonomika porastie najrýchlejším tempom v celej OECD v roku 2019 a 2020. V roku 2019 by mal rast zrýchliť z tohtoročnej úrovne 4,1% (v súlade s prognózou MF SR) na 4,3% (prognóza MF SR 4,5%), následne v roku 2020 spomaliť na 3,6% (prognóza MF SR 3,9%). Rast je vyvážený. Investície v automobilovom sektore podporujú rast exportu. Domáci dopyt rastie vďaka vývoju na trhu práce, investíciám a EÚ fondom. Pokračuje rast zamestnanosti a pokles nezamestnanosti, problémom je nedostatok kvalifikovanej pracovnej sily. Rast miezd sa zvýši a inflácia by mala dosiahnuť 3%. Rast zadlženosti domácností pokračoval vo vysokom tempe. Zvyšujúci sa tlak na kapacitu ekonomiky by mohlo viesť k jej prehriatiu.

Vďaka konsolidácii a silnému rastu ekonomiky SR dosiahla v roka 2017 historicky najnižší deficit verejných financií na úrovni 0,8% HDP. OECD očakáva postupné zníženie deficitu verejných financií a v roku 2020 dosiahnutie vyrovnaného rozpočtu. Dlh bude naďalej klesať a v roku 2020 by sa mal dostať pod úroveň 46%. OECD upozorňuje, že predovšetkým súčasná cyklická pozícia ekonomiky pomáha vývoju verejných financií a len v malej miere štrukturálna konsolidácia.

Berúc do úvahy uvoľnenú monetárnu politiku ECB, **OECD odporúča prísnejšiu fiškálnu politiku, aby si SR vytvorila priestor na potenciálne krízy.** V dlhodobom horizonte negatívne ovplyvní rast výdavkov starnutie populácie. **OECD odporúča neoslabovať dôchodkovú reformu** a ponechať aktuálne nastavenie veku odchodu do dôchodku a jeho naviazanie na priemernú dĺžku dožitia.

Vláda by mala **pokračovať v zlepšovaní výberu daní a zvyšovaní efektivity verejnej správy.** V oblasti **štrukturálnych reforiem by sa mala vláda zamerať na vzdelávanie a integráciu Rómov.** Na zlepšenie životnej úrovne Rómov je potrebný koordinovaný prístup v sociálnej oblasti, oblasti bývania, vzdelávania a zamestnanosti.

Slovak Republic: Demand, output and prices

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	Current prices EUR billion	Percentage changes, volume (2010 prices)				
GDP at market prices	78.9	3.3	3.4	4.1	4.3	3.6
Private consumption	43.2	2.7	3.6	3.0	4.0	4.1
Government consumption	15.3	1.6	0.2	2.3	1.9	2.0
Gross fixed capital formation	18.9	-8.3	3.2	13.2	4.1	4.1
Final domestic demand	77.4	-0.2	2.8	5.2	3.6	3.7
Stockbuilding ¹	0.2	1.1	-0.1	-0.3	0.1	0.0
Total domestic demand	77.6	0.9	2.7	4.7	3.7	3.7
Exports of goods and services	73.3	6.2	4.3	5.8	8.3	6.4
Imports of goods and services	72.1	3.7	3.9	5.9	7.7	6.5
Net exports ¹	1.3	2.4	0.5	0.1	0.8	0.1
<i>Memorandum items</i>						
GDP deflator	-	-0.4	1.3	2.3	2.8	3.0
Harmonised index of consumer prices	-	-0.5	1.4	2.7	2.7	3.0
Harmonised index of core inflation ²	-	0.9	1.4	2.1	2.5	3.0
Unemployment rate (% of labour force)	-	9.6	8.1	6.7	6.1	5.5
Household saving ratio, net (% of disposable income)	-	3.0	2.4	2.9	2.9	2.9
General government financial balance (% of GDP)	-	-2.2	-0.8	-0.7	-0.4	0.0
General government gross debt (% of GDP)	-	59.8	58.1	57.0	55.1	53.2
General government debt, Maastricht definition (% of GDP)	-	51.8	50.9	49.8	47.9	45.9
Current account balance (% of GDP)	-	-1.5	-2.1	-1.2	0.1	0.0

1. Contributions to changes in real GDP, actual amount in the first column,

2. Harmonised index of consumer prices excluding food, energy, alcohol and tobacco,

Source: OECD Economic Outlook 104 database.

Zdroj: Ekonomický výhľad OECD

Hodnotenie ekonomického vývoja v Portugalsku na výbore EDRC

Vľavo: hodnotiteľ za SR P. Wittemann (MFSR),
Zdroj: SM OECD

Slovenská republika spolu s Lotyšskom hodnotili ekonomický vývoj v Portugalsku na zasadaní výboru EDRC. Ekonomická situácia po finančnej kríze a vystúpení z programu sa postupne zlepšuje, HDP sa dostalo na predkrízovú úroveň a nezamestnanosť klesla o 10 percentuálnych bodov od roku 2013. Najväčším rizikom naďalej zostáva vysoká úroveň dlhu (v roku 2018 nad úrovňou 120% HDP) a výška nesplácaných úverov.

Portugalsko musí naďalej pokračovať vo fiškálnej konsolidácii s cieľom postupného znižovania úrovne dlhu. Portugalsko by malo zjednodušiť daňový systém a umožniť osobné bankroty vysoko zadlženým osobám. Tohtoročný Ekonomický prehľad detailnejšie analyzuje ako zlepšiť exportný potenciál Portugalska a ako zlepšiť súdny systém v Portugalsku. V rámci diskusie sa viacero štátov poukázalo na vysoký stav vnímania korupcie v Portugalsku.

»» MEDZINÁRDONÝ OBCHOD A INVESTÍCIE ««

Globálne fórum OECD o hospodárskej súťaži 2018

Generálna tajomníčka služobného úradu Ing. Zuzana Bónová (vľavo) a riaditeľka odboru legislatívno-právneho a medzinárodných vzťahov Mgr. Michaela Nosa
Zdroj: SM OECD

V dňoch 29. a 30. 11. 2018 sa na pôde OECD konalo **Globálne fórum OECD o hospodárskej súťaži 2018**. Globálne fórum o hospodárskej súťaži sa uskutočňuje každoročne, už od roku 2001. Na Fóre sa stretávajú predstavitelia na vysokej úrovni v oblasti hospodárskej súťaže z viac ako 100 orgánov a organizácií z celého sveta (úrady na ochranu hospodárskej súťaže), aby **diskutovali o aktuálnych problémoch spojených s reguláciou a ochranou hospodárskej súťaže, vrátane prepojenia politiky hospodárskej súťaže s ostatnými politikami hospodárskeho rozvoja.**

Tohtoročné diskusie boli zamerané najmä na **vplyv hospodárskej súťaže na zabezpečenie spravodlivejšej spoločnosti, vplyv regionálnych dohôd o hospodárskej súťaži na vytváranie právnej úpravy hospodárskej súťaže spĺňajúcej medzinárodné štandardy**, rôzne aspekty vyšetrovacích právomocí úradov na ochranu hospodárskej súťaže vrátane ochrany práv dotknutých podnikateľov, ako aj diskusiu o správaní štátnych podnikov v hospodárskej súťaži. SR bolo zastúpené

generálnou tajomníčkou služobného úradu Protimonopolného úradu SR, Ing. Zuzanou Bónovou a riaditeľkou odboru legislatívno-právneho a zahraničných vzťahov, Mgr. Michaelou Nosa.

Slovensko potvrdilo predsednícke miesto vo Výbore pre exportné úvery a záruky OECD

Členovia Sk delegácie. Sprava doľava: M. Šársky, E. Lackovičová, S. Gavorníková, D. Jurík
Zdroj: SM OECD

Dňa 13. novembra 2018 na zasadnutí pracovnej skupiny pre Exportné úvery a záruky (ECG) bola po piatykrát za sebou potvrdená na pozícii predsedníčky pracovnej skupiny Silvia Gavorníková, riaditeľka odboru medzinárodných vzťahov EXIMBANKY SR.

Pracovná skupina ECG funguje na pôde OECD už od roku 1963. Na jej jubilejnom 55. zasadnutí boli prerokované témy ako podplácanie pri poskytovaní exportných úveroch a garancií, pravidlá trvalo udržateľného financovania, prehľad podpory poskytnutej exportno-úverovými agentúrami za posledných 20 rokov, ako aj trendy do budúcnosti.

Pri príležitosti 55. výročia založenia ECG a 40. výročia pravidiel pre exportné úvery „Konsenzus OECD“ sa konalo špeciálne podujatie "Export Credit Forum", ktoré pozostávalo zo 4 blokov diskusií. **Diskusný panel s názvom *Exportné úvery ako nástroj verejnej politiky štátu* moderovala Silvia Gavorníková.** Panelistami boli zástupcovia exportno-úverových agentúr, bankového sektora, ako aj neziskového sektora. Zloženie panelistov zabezpečilo zaujímavú diskusiu ohľadom pozície exportno-úverových agentúr v súvislosti s kritériom trvalej udržateľnosti.

Rokovanie 164. valného zhromaždenia Byra medzinárodných výstav (BIE)

Zdroj: OECD

V dňoch 22. a 23. novembra 2018 sa na pôde OECD konalo 164. valné zhromaždenie Byra medzinárodných výstav (Bureau International des expositions – BIE, ďalej len „VZ BIE“). Rokovanie bolo zamerané na **informácie o prebiehajúcich prípravných prácach** na EXPO 2020 Dubaj, EXPO 2023 Buenos Aires, Záhradnícka EXPO 2019 Peking, Záhradnícka EXPO 2022 Amsterdam – Almere, Trienále EXPO 2019 Miláno, ako aj **prezentácie kandidátov na EXPO 2025** Jekaterinburg, Ruská federácia, Baku, Azerbajdžan a Osaka, Kansai, Japonsko.

Osaka, Kansai, Japonsko: delegáciu viedol minister hospodárstva, obchodu a priemyslu, H. Seko. Prezentácia bola zameraná najmä na propagáciu Osaky ako mesta s vysoko rozvinutým medicínskym a farmaceutickým priemyslom. Téma výstavy je „**Dizajnovanie budúcej spoločnosti pre nastávajúce generácie**“

Baku, Azerbajdžan: delegáciu viedol predseda vlády Azerbajdžanu, N. Mammadov. V priebehu prezentácie vystúpil aj minister financií, S. Šarifov. Na základe profesionálne spracovanej virtuálnej plánovanej výstavy malo mať tvar osemcípej hviezdy, čo je národným znakom Azerbajdžanu. Hlavnou témou výstavy je „**Rozvoj ľudských zdrojov: Budovanie lepšej spoločnosti**“.

Jekaterinburg, Ruská federácia: delegácia bola vedená prvým podpredsedom vlády Ruskej federácie, A. Siluanovom, v priebehu prezentácie niekoľkokrát vystúpil aj guvernér sverdlovského regiónu, E. Kujašev. Podľa ich vyjadrení by EXPO v Jekaterinburgu bolo prejavom reálnych snáh o prepojenie západu s východom. Hlavnou témou výstavy je „**Meniaci sa svet: Inovácie a lepší život pre budúce generácie**“

Na základe výsledkov prvého kola hlasovania postúpili do finále kandidatúry Jekaterinburgu a Osaky, pričom v druhom kole získala potrebný počet hlasov kandidatúra Osaky. **Svetová výstava EXPO 2025 sa uskutoční od 3. mája do 3. novembra 2025 v japonskej OSAKE.**

Viac informácií dostupných prostredníctvom:

<https://www.bie-paris.org/site/en/world-expo-2025>

<https://www.expo2025-osaka-japan.jp/en/>

»» DIGITALIZÁCIA ««

Globálne fórum pre digitálnu bezpečnosť pre prosperitu

V dňoch 13. a 14. decembra 2018 sa na pôde OECD uskutočnilo **Globálne fórum pre digitálnu bezpečnosť pre prosperitu: Riadenie digitálnej bezpečnosti v organizáciách a bezpečnosť digitálnych technológií**. Toto multilaterálne a multidisciplinárne stretnutie poskytlo priestor pre viac ako 300 odborníkov a tvorcov politik v oblasti digitálnej bezpečnosti na **zdieľanie najlepších skúseností a osvedčených postupov v oblasti riadenia digitálnych bezpečnostných rizík** a zblížovanie názorov na digitálnu bezpečnosť pre hospodársku a sociálnu prosperitu.

Zdroj: OECD

Predstavili sa popredné svetové spoločnosti a organizácie využívajúce digitálne technológie, dodávatelia týchto technológií, dodávatelia bezpečnostných riešení, odborníci z občianskej spoločnosti a akademickej

obce, ako aj vládny politici, ktorí majú záujem podporovať prijatie osvedčených postupov na zníženie digitálneho rizika. Počas Globálneho fóra sa uskutočnilo niekoľko tematických podujatí tvorcov politik a odborníkov zo všetkých zainteresovaných skupín, najmä na témy riadenia digitálnej bezpečnosti v organizáciách a bezpečnosť digitálnych technológií.

Z diskusií vyplynulo, že s digitálnou transformáciou ekonomík a spoločností riziko digitálnej bezpečnosti ovplyvňuje všetky hospodárske sektory, etapy hodnotového reťazca a sociálnych aktérov. S internetom vecí a umelou inteligenciou sa naša digitálna závislosť stále zvyšuje a potenciálny hospodársky a sociálny vplyv digitálnych bezpečnostných zlyhaní sa naďalej zvyšuje.

Digitálne bezpečnostné riziko je v podstate cezhraničným fenoménom. Vynútiteľnosť práva a medzinárodná bezpečnostná stránka cyber bezpečnosti sa diskutuje na viacerých medzinárodných fórach. **Medzinárodná spolupráca v oblasti hospodárskych a sociálnych aspektov kybernetickej bezpečnosti je však obmedzená.** Napriek tomu väčšina vlád a zainteresovaných strán čelí podobným výzvam, hoci v rôznych kontextoch, a majú spoločný záujem lepšie riadiť riziko digitálnej bezpečnosti pre prosperitu. Jednotlivé štáty môžu výrazne profitovať z výmeny názorov, zdieľania osvedčených postupov a spoločnej tvorby medzinárodnej agendy v tejto oblasti.

Cybersecurity sa stala mimoriadne dôležitou súčasťou každodenného života a pokrýva nasledovné aspekty: (1) ekonomické a sociálne, (2) technické, (3) právne a (4) bezpečnostné. Digitálnou bezpečnosťou sa musia zaoberať všetky zainteresované strany: podniky, orgány verejnej správy ako aj jednotlivci. Digitálna bezpečnosť vyjadruje ako zainteresované strany chránia svoje aktíva, bezpečnosť, povest', príležitosti a kontinuitu svojich hospodárskych a sociálnych aktivít od následkov incidentov, ktoré narúšajú dostupnosť, integritu a dôvernosť hardvéru, softvéru, sietí a údajov.

Používanie slova digitálny (ako v digitálnej ekonomike a digitálnej transformácii) namiesto počítačovej kriminality (ako v počítačovej kriminalite, cyberdefence, cyberwarfare a cyberespionage) zdôrazňuje hospodárske a sociálne zameranie globálneho fóra.

Viac informácií prostredníctvom: <http://www.oecd.org/internet/global-forum-digital-security/> .

»» ENERGETIKA ««

Prezentácia Svetového energetického výhľadu IEA (WEO 2018) v Bratislave

Zľava doprava: A. Kaha, A. van Bohemen, I. Brocková,
Zdroj: SM OECD

Pri príležitosti konania Stredoeurópskej konferencie o energetike CEEC 2018 v Bratislave, dňa 19. novembra 2018 zástupca Medzinárodnej energetickej agentúry IEA (riaditeľ divízie pre energetickú politiku a bezpečnosť A. van Bohemen) prezentoval hlavné zistenia vydania vlajkovej publikácie IEA – **Svetový energetický výhľad (World Energy Outlook) 2018**. Správa poskytuje pohľad na globálne trendy, vrátane rôznych scenárov a vyhládok vývoja na energetických trhoch až do roku 2040. Trendy a vyhládky sa predovšetkým týkajú plnenia cieľov udržateľného rozvoja (SDGs) a vývoja na

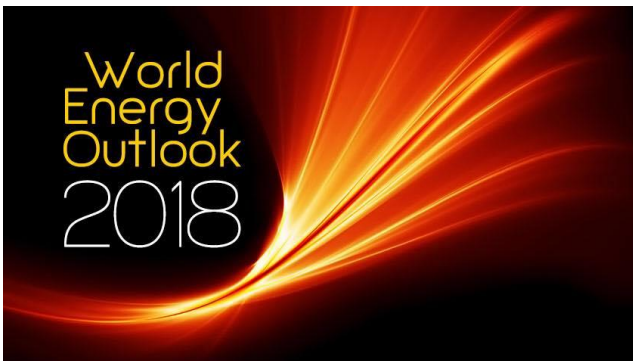
klúčových energetických trhoch, t.j. v ropy, zemnom plyne, uhlí, obnoviteľných zdrojov a energetickej efektívnosti). **Špeciálna kapitola tohtoročného vydania WEO sa orientuje na sektor elektroenergetiky**, v ktorom okrem analýzy súčasných trendov a výhľadu dopytu a dodávok elektrickej energie prináša niekoľko alternatívnych scenárov pre budúci vývoj tvarovania globálnej elektroenergetiky, vrátane celosvetových implikácií elektrifikácie. **Tretia časť WEO 2018 prináša náhľad ako inovácie a environmentálny výkon budú do roku 2040 vplývať na celosvetové dodávky ropy a plynu**. Diskusiu panelu o WEO moderovala stála predstaviteľka SR pri OECD a veľvyslankyňa I. Brocková.

WEO 2018 poukazuje na to, že hoci sa svetový energetický systém postupne transformuje k lepšiemu obrazu, jeho základne piliere (cenová dostupnosť, spoľahlivosť, udržateľnosť) majú isté trhliny. Hoci náklady na solárnu fotovoltaiku a veternú energiu naďalej klesajú, **ceny ropy sa v roku 2018 po prvýkrát za štyri roky vyšplhali nad 80 USD/barel** a neľahko prijaté reformy týkajúce sa dotácií spotreby z fosílnych palív sú v niektorých krajinách ohrozené. Riziká v dodávkach ropy a plynu naďalej pretrvávajú (znižovanie výstupov z Venezuely). **Každý ôsmy obyvateľ sveta nemá prístup k elektrickej energii**, pričom svetová elektroenergetika čelí výzvam pružnosti kybernetickej bezpečnosti. **Po troch rokoch úsilia v znižovaní globálnych emisií oxidu uhličitého v sektore energetiky sa emisie v roku 2017 podľa IEA zvýšili o 1,6% a doterajšie údaje za r. 2018 naznačujú ich pokračujúci rast, čo sa značne odchyľuje od trajektórie plnenia klimatických cieľov.** Znečistené ovzdušie v dôsledku využívania energií má stále za následok každoročne milióny predčasných úmrtí. Cenová dostupnosť, spoľahlivosť a udržateľnosť dodávok energií sú úzko prepojené, a preto každá z nich a kompromisy medzi nimi si vyžadujú komplexný prístup k energetickej politike.

Jednotlivé analýzy predkladané v tohtoročnej Správe, poskytujúce vyhládky do roku 2040, využívajú nasledovné scenáre:

- **scenár súčasných politik** – benchmarkový scenár založený len na tých politikách, ktoré sú už v platnosti a plne uzákonené;

- **scenár nových politík** – scenár poukazujúci na vývoj svetovej energetiky za predpokladu plnenia súčasne platných a už ohlásených politík a opatrení;
- **scenár cieľov udržateľného rozvoja** – scenár predstavuje smerovanie integrovaného prístupu krajín za cieľom dosiahnutia cieľov udržateľného rozvoja OSN (SDGs) v oblasti energetiky (kroky v oblasti zmeny klímy, zabezpečenie prístupu k moderným energiám do roku 2030, znižovanie znečistenia ovzdušia). Cieľom tohto scenára je poukázať na rozdiely oproti scenáru nových politík, ktorý neberie všetky tieto oblasti (SDGs) do úvahy.

Podľa scenára nových politík rastúce príjmy so značným prírastkom obyvateľstva v mestských oblastiach v rozvíjajúcich sa ekonomikách, zvyšujú do r. 2040 celosvetový dopyt po energiách o viac ako štvrtinu. Podstatný nárast spotreby energií v Ázii sa odrzkadlí vo všetkých primárnych zdrojoch energie ako aj v investíciách. Revolúcia bridlíc bude nad'alej vplývať na tradičné dodávky ropy a zemného plynu a umožní USA radiť sa k najväčším producentom bridlicovej ropy a zemného plynu na svete.

Zdroj: IEA

Sektor elektroenergetiky podľa IEA prežíva od svojho vzniku (pred viac ako storočím) najdramatickejšiu transformáciu. V rozvinutých ekonomikách je rast dopytu po elektrickej energii skromný, ale investičná záťaž je v dôsledku meniacich sa a modernizovaných infraštruktúr na vysokej úrovni. Zdvojnásobenie dopytu po elektrickej energii v rozvíjajúcich sa ekonomikách prináša čistejšiu a cenovo dostupnejšiu elektrickú energiu, podporujúc hospodársky rozvoj a znižovanie emisií. **Silnejúca konkurencieschopnosť solárnej fotovoltaiky prevýši inštalovanú kapacitu veternej energie ešte pred rokom 2025, inštalovanú kapacitu vodných elektrární okolo r. 2030 a kapacitu uhoľných elektrární ešte pred r. 2040.** Podiel výroby elektrickej energie z jadrových elektrární (druhého najväčšieho zdroja nízkouhlíkovej elektrickej energie po vodnej energii) na celkovom globálnom mixe bude tvoriť zhruba 10%, ale geografické rozloženie sa zmení, nakoľko **jadrová kapacita Číny predstihne USA a EÚ a to ešte pred rokom 2030.** Podľa scenára nových politík rastúca výroba elektrickej energie a zvýšený podiel obnoviteľných zdrojov energie a intenzívnejšie využívanie energetickej efektívnosti úmerne zvýši spotrebu uhlia.

Na základe týchto trendov, scenárov a vyhliadok zástupca IEA prezentoval nasledovné kľúčové závery, ktoré vyplývajú z analýz WEO 2018:

- **prepojenie medzi energetikou a geopolitickou realitou je silnejšie a oveľa komplexnejšie**, čo priamo vplýva na celosvetovú energetickú bezpečnosť;
- **nesúlady medzi súčasným dopytom po ropy na energetických trhoch** oproti jeho strohému poklesu v 20tych rokoch;
- **potreba flexibilných dizajnov elektroenergetických trhov** dostatočne pružných a prispôsobujúcich sa významnému rastu elektrifikácie;
- **boj proti znižovaniu emisií v energetike** nemožno vyhrať jedným riešením, ale kombináciou opatrení pre obnoviteľné zdroje, energetickú efektívnosť, inovatívne energetické technológie, skladovaním energií, technológií CCUS (zachytávanie, využívanie a skladovanie uhlíka), energia z vodíka a vodíkové technológie a pod.;
- **budúce smerovanie a vývoj globálnej energetiky leží v rukách vládnych rozhodnutí a určovaní politických priorit.**

Projekt IEA zameraný na jadrovú energiu – koordinácia krajín V4 v Bratislave na okraj Ministeriálu V4 pre energetiku

Účastníci zasadania expertov V4 pre energetiku, prezentujúca: B. Žemberová zo SM OECD, Zdroj: SM OECD

Na zasadnutí Riadiacej rady IEA v októbri 2018 výkonný riaditeľ (VR) IEA v rámci prehľadu plánovaných aktivít na nasledujúce obdobie informoval o príprave štúdie zameranej na jadrovú energetiku (úloha výroby elektrickej energie z jadra v transformácii na čistú energetiku), ktorá by mala byť ukončená v druhom kvartáli 2019, a ktorej okrem iných ČK IEA **vyjadrili politickú podporu všetky krajiny regiónu V4.**

SEKR IEA vypracoval pre krajiny V4 draft verziu rámca možných tém analýzy v rámci predmetného projektu:

- **úloha jadrovej energie v regióne V4 pri zmierňovaní závislosti od dovozu energií;**
- **implikácie starnúcej jadrovej flotily v krajinách V4;**
- **ekonomika jadrovej energie na konkurenčných trhoch s elektrinou** - vplyv veľkoobchodného vývoja

cien v kontexte kapacitnej rovnováhy, obnoviteľného rastu a tvorby cien uhlíka;

- **jadrová energia v systémoch s rastúcimi podielmi integrácie OZE** – implikácie vyšších sadzieb, zvýšená volatilita cezhraničných tokov (ktoré môžu potenciálne spôsobiť zaťaženie pevných aktív), zvyšovanie flexibility systémov;
- **jadrové elektrárne ako systémové zdroje** - primeranosť kapacity a možná investičná politika pre nové generácie jadrových technológií, nízkouhlíková výroba elektrickej energie;
- **market design a politika bezpečnosti elektroenergetiky** - riešenie legitímnych obáv, či súčasné trhy V4 pre systémové služby primerane odmeňujú systémové služby a poskytujú vhodné stimuly pre ich flexibilitu; zisťovanie potenciálu pre cezhraničný obchod a optimalizáciu zdrojov flexibility.

V tejto súvislosti sa počas expertného zasadnutia krajín V4 dňa 20. novembra 2018 v Bratislave viedla diskusia o možnej spoločnej participácii na tomto projekte. **SK PRES navrhlo spoločnú účasť na predmetnom projekte IEA. Krajiny V4 uvítali návrh SK PRES,** vzali ho na vedomie a zhodli sa na tom, že budú o ňom rokovať na národnej úrovni tak, aby sa krajiny V4 mohli napojiť na harmonogram tohto projektu IEA, ktorý má byť ukončený v máji 2019.

Modernizácia núdzového mechanizmu IEA v rope – vývoj diskusií

Na zasadnutí Riadiacej rady IEA dňa 13. decembra 2018 Sekretariát IEA informoval o vývoji technických diskusií na úrovni Stálej skupiny pre núdzové otázky (SEQ) vo veci úpravy, resp. modernizácie súčasne platného núdzového mechanizmu IEA v rope, ktorý je zakotvený v Dohode o medzinárodnom energetickom programe I.E.P. **Diskusie prehodnocujú základné povinnosti ČK IEA skladovať núdzové zásoby ropy a ropných produktov za účelom zlepšenia potenciálu tohto systému IEA. Povinnosť skladovať núdzové zásoby je v súčasnosti založená na čistých dovozoch ropy a ropných produktov, avšak niektoré krajiny IEA**

sú exportérmi ropy, v dôsledku čoho nemajú žiadnu skladovateľskú povinnosť, alebo ich skladovateľská povinnosť nezodpovedá ich spotrebe ropy a ropných produktov. Ďalším faktom je postupne sa znižujúca úroveň celkových núdzových zásob krajín IEA v porovnaní s globálnym dopytom po rope, ktorý významne rastie v krajinách mimo IEA.

Zdroj: IEA

Diskusie o reforme skladovateľskej povinnosti ČK IEA ako aj o možnom zavedení tejto povinnosti voči partnerským a asociačným krajinám IEA (s ich súhlasom a záväzkom) **uvažujú, aby základom tohto mechanizmu bola aj domáca spotreba ropy a ropných výrobkov, a aby do systému prispievali aj členské krajiny exportujúce ropu.** Cieľom je zabezpečiť, aby IEA prostredníctvom svojich núdzových zásob aj v budúcnosti mohla byť významnou organizáciou schopnou riešiť globálne výpadky dodávok ropy a ropných výrobkov.

Súčasný mechanizmus čelí zvyšujúcim sa nesúlodom medzi povinnosťou skladovania a povinnosťou efektívne sa podieľať na kolektívnych akciách IEA. Status USA sa čoskoro zmení, stanú sa exportérom ropy a už nebudú mať povinnosť skladovať zásoby. **Súčasný systém taktiež vytvára podstatnú bariéru pre partnerské a asociačné krajiny (nečlenské krajiny IEA s významne rastúcim dopytom po rope a jej spotrebou), aby sa mohli stať súčasťou systému.**

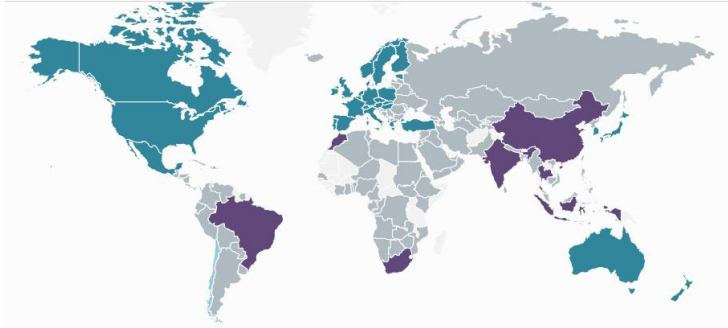
Diskusie doteraz priniesli 2 hlavné prístupy k tejto veci:

1. **ambiciózny prístup** - revízia núdzového mechanizmu ako celku s potrebou úpravy I.E.P. - tento prístup by mohol viesť k zmene povinnosti zásobovania v mnohých krajinách;
2. **konzervatívny prístup** – podchytiť nepriaznivé implikácie súčasného mechanizmu a vyhnúť sa úprave I.E.P. .

ČK IEA vzali informácie Sekretariátu IEA na vedomie, avšak, spomedzi ČK IEA **prevládala všeobecná požiadavka, aby pre akékoľvek možnosti a alternatívy bola vykonaná dôsledná dopadová štúdia v porovnaní so súčasným status quo** (analýzy podložené číslami). Zároveň, s ohľadom na obštrukcie niektorých ČK IEA voči úprave I.E.P., väčšina krajín preferuje hlbšie rozpracovanie takej možnosti, ktorá si nebude vyžadovať úpravu I.E.P.

Medzi krajinami EÚ prevláda taký názor, že ak by si riešenie otázky naozaj vyžadovalo úpravu I.E.P., dané riešenie musí byť obhájené v dôkladnej hĺbkovej analýze, ktorá by mala poukázať na vyššiu pridanú hodnotu z tejto zmeny než tú, ktorú poskytuje súčasný mechanizmus – z tohto dôvodu, nakoľko takýto typ analýzy je ešte len v začiatkoch, prevláda obava, že z časového hľadiska sa tento druh rozhodnutia do nasledujúceho Ministeriálu (december 2019) nebude môcť absolvovať. Japonsko sa ako jediná ČK IEA priamo vyjadrila za podporu názoru neznižovať súčasnú hranicu 90 dní v rámci modernizačných snáh.

Napredovanie v Asociačnom procese IEA

*Fialová farba: Asociačné krajiny IEA,
Zdroj: IEA*

Dňa 6. novembra 2018 sa Južná Afrika stala ďalšou Asociačnou krajinou IEA, čím rozšírila skupinu Asociačných krajín IEA na 8 krajín: Čína, Indonézia, Thajsko, Singapur, Maroko, India, Brazília a Južná Afrika. Čile je stále v prístupovom procese za ČR IEA.

Pred rokom sa v Paríži konalo historicky prvé **multilaterálne stretnutie** s týmito krajinami a druhé sa konalo dňa **11. decembra 2018**,

ktorého sa okrem zástupcov Sekretariátu IEA zúčastnili aj ČR IEA zastúpené v Byre Riadiacej rady IEA a Byre Stálej skupiny pre globálny energetický dialóg. **Cieľom tohto stretnutia bolo diskutovať o možnostiach zabezpečiť „spoločné princípy“ spolupráce do budúcej práce s Asociačnými krajinami, analyzovať ich zapojenie do práce IEA a prostredníctvom tejto angažovanosti sa snažiť identifikovať spoločné zásady tohto typu multilaterálnej spolupráce.**

Následne, dňa 12. decembra 2018 (prvý deň zasadnutia Riadiacej rady IEA) mali Asociačné krajiny možnosť diskutovať priamo s ČR IEA - **diskusie napomohli tvarovať riešenia pre hlbší rozvoj asociačného procesu s výhľadom do nadchádzajúceho Ministeriálu IEA v roku 2019 (10. – 11. decembra 2019)**. Otvorený dialóg v tejto veci len medzi ČR IEA na úrovni Riadiacej rady IEA nasledoval dňa 13. decembra 2018. **SR zastáva pozíciu, v ktorej inštitút Asociácie má predstavovať samostatné a najmä stabilné politikum pre nečlenské krajiny čo najbližšie pridružené k okruhu aktivít IEA s vlastným mechanizmom financovania.** Niektoré ČR IEA vrátane SR požiadali Sekretariát IEA o vypracovanie rôznych alternatív smerovania cestovnej mapy pre Asociáciu k nadchádzajúcemu Ministeriálu (december 2019) pre účely ďalšej diskusie v tejto veci na nasledujúcom zasadnutí Riadiacej rady IEA vo februári 2019.

»» ŽIVOTNÉ PROSTREDIE ««

Štátny tajomník Ministerstva životného prostredia SR vystúpil v OECD na Fóre pre zelený rast a udržateľný rozvoj

Štátny tajomník MŽP SR, N. Kurilla počas vystúpenia v rámci jedného z panelov GGSD
Zdroj: SM OECD

V dňoch 27. – 29. novembra 2018 sa v sídle OECD v Paríži konalo **Fórum pre zelený rast a udržateľný rozvoj** (GGSD 2018), spojené so 6. výročným zasadnutím Vedomostnej platformy pre zelený rast (GGKP) – spoločnej iniciatívy OECD, Globálneho inštitútu pre zelený rast (GGGI), UNEP a Svetovej banky. Hlavnou témou tohtoročného GGSD boli **„Inkluzívne riešenia podporujúce ekologickú transformáciu: konkurencieschopnosť, zamestnanosť, zručnosti a sociálne aspekty“**. OECD sa rozhodla uviesť túto tému ako snahu o zvrátenie zastaraných názorov, že environmentálna ochrana sa nachádza na opačnom brehu od ekonomickej prosperity, a že sa vzájomne vylučujú.

Zatiaľ čo mnoho krajín sa snaží pohnúť vpred v oblasti ekologickej transformácie, v iných jestvuje **odolnosť proti ambicióznym environmentálnym politikám v rôznych sektoroch**, firmách, častiach spoločnosti, či regiónoch. Táto odolnosť vzniká na základe ich skutočného alebo vnímaného negatívneho dopadu na konkurencieschopnosť, prácu a rozpočty domácností. Bez toho, aby krajiny riešili tieto obavy obyvateľov a podporovali inkluzívnejšie riešenia, nebudú schopné dostatočne napredovať na ceste prechodu na ekologickejšie, nízkouhlíkové a obehové hospodárstvo. Lídri a experti na zelený rast diskutovali v paneloch o **spôsoboch, akými sa môže správne riadená ekologická transformácia stať hnacím motorom tvorby pracovných miest, konkurencieschopnosti a väčšej inkluzívnosti**.

Inclusive solutions for the green transition

Štátny tajomník MŽP SR, N. Kurilla vystúpil ako panelista v rámci jedného zo 4 hlavných blokov Fóra zameraného na **vplyv politik pre zelený rast na konkurencieschopnosť firiem** a ich správne nastavenie podporujúce inkluzívne riešenia v dlhodobom horizonte. Uviedol, že **„Slovenská republika je priemyselná krajina s energeticky náročnými odvetvami, napriek tomu sa však usiluje o prechod na nízkouhlíkové, klíme odolné a zdrojovo efektívne hospodárstvo.“**

V tomto kontexte vyzdvihol prebiehajúcu prácu na dvoch národných stratégiách envirorezortu: (1) nízkouhlíková štúdia SR ako základ pre **nízkouhlíkovú stratégiu do roku 2030** s víziou do roku 2050

a (2) moderná **stratégia environmentálnej politiky do roku 2030**, ktoré by mali byť kompatibilné so stratégiou na úrovni EÚ do roku 2050. Zdôraznil, že **nové riešenia a prístupy v priemysle budú vyžadovať nové nastavenie zmýšľania a dlhodobú predvídateľnosť**. Za dobrý príklad označil Európsky systém obchodovania s emisiami (ETS) a zdôraznil tiež význam Modernizačného fondu, resp. Horizon 2020 pri podpore prelomových a inovatívnych technológií. Nemenej dôležitým procesom popri dekarbonizácii priemyslu je podľa neho prechod na obehovú ekonomiku.

Fórum GGSD bolo zamerané na problematiku politickej ekonómie ekologickej transformácie identifikáciou distribučných vplyvov a skúmaním nových inkluzívnych riešení pre ohrozených pracujúcich obyvateľov, sektory a regióny, v záujme **pomôcť im dosiahnuť ekologickejšiu budúcnosť**. Tohtoročnému GGSD sa podarilo úspešne splniť svoj cieľ – vytvoriť prepojenie medzi zeleným rastom a národnou konkurencieschopnosťou, ako aj analyzovať príklady úspešných stratégií riadenia prechodu, ponúkajúce inkluzívne riešenia pre zelený rast.

Viac informácií o Fóre OECD pre zelený rast a udržateľný rozvoj je dostupných prostredníctvom: <http://www.oecd.org/greengrowth/ggsd-2018/>.

OECD získala svetové ocenenie za Správu o lízingu chemických látok

Zdroj: SM OECD

OECD bola v novembri ocenená striebornou cenou v kategórii výskumu na **svetovom udeľovaní ocenení pre lízing chemických látok** v roku 2018 za správu “**Ekonomická charakteristika lízingu chemických látok**”.

Dokument, za ktorý si OECD vyslúžila toto ocenenie predstavuje **prehľad literatúry o ekonomických aspektoch lízingu chemických látok a podobných obchodných modelov**, so zameraním na hnacie sily a prekážky, a s porovnaním ich fungovania s tradičnými zmluvami. Správa analyzuje zmluvné podmienky, v rámci ktorých model funguje, jeho ekonomické vplyvy a s ním spojené výzvy, ktoré môžu vzniknúť pri jeho používaní a implementácii.

Lízing chemických látok je obchodný model orientovaný na služby, ktorého cieľom je **posunúť zvyšujúci sa objem predaných chemických látok na inovatívny a praktický prístup, ktorý vedie k ich efektívnejšiemu využívaniu**. Zosúlaďuje tak záujmy dodávateľov chemických látok s ich užívateľmi prostredníctvom kompenzácie nie predaného a využitého objemu chemickej látky, ale jej služby.

Celé znenie ocenej správy je dostupné prostredníctvom:

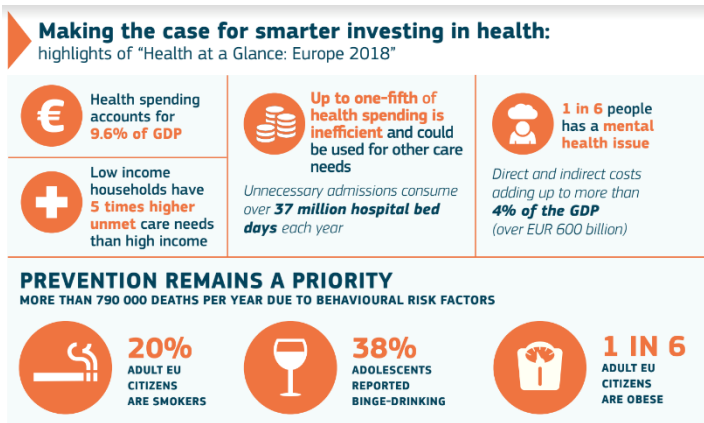
<http://www.oecd.org/chemicalsafety/riskmanagement/The%20Economic%20Features%20of%20Chemical%20Leasing.pdf>

» ZDRAVOTNÍCTVO ««

Podľa OECD predstavujú duševné ochorenia vážnu hrozbu a veľkú záťaž pre rozpočty európskych krajín

Dňa 22. novembra 2018 zverejnili OECD a Európska komisia (EK) publikáciu *Health at a Glance: Europe 2018* na tlačovej konferencii v Bruseli vedenej V. Andriukaitisom, eurokomisárom pre zdravie a bezpečnosť potravín, S. Scarpettom, riaditeľom Direktoriátu OECD pre zamestnanosť, prácu a sociálne veci a A. Bucher, generálnou riaditeľkou Generálneho riaditeľstva EK pre zdravie a bezpečnosť potravín.

Publikácia **porovnáva zdravotný stav obyvateľov, rizikové faktory pre zdravie, výdavky na zdravotníctvo, dostupnosť zdravotnej starostlivosti a jej kvalitu v 36 európskych krajinách na základe kľúčových ukazovateľov zdravia a zdravotníckych systémov**. Skladá sa z dvoch častí: Prvá časť zahŕňa dve špeciálne tematické kapitoly – o potrebe spoločného úsilia pri podpore lepšieho duševného zdravia – s novými odhadmi nákladov súvisiacich s duševnými chorobami (1) a o možných stratégiách podporujúcich znižovanie plytvania s financiami v nemocniciach a v oblasti farmaceutík (2). Druhá časť obsahuje najnovšie trendy a kľúčové indikátory pre možnosť porovnania, ako aj diskusiu o pokroku v oblasti zlepšovania efektívnosti, dostupnosti a odolnosti európskych zdravotníckych systémov.

Podľa publikácie minú krajiny EÚ v priemere 9,6% HDP na zdravotníctvo. *Health at a Glance: Europe 2018* uvádza spomalenie rastu strednej dĺžky života v mnohých európskych krajinách, zahŕňajúc aj Francúzsko, Nemecko a Spojené kráľovstvo. Súčasťou vysvetlenia je spomalenie znižovania počtu kardiovaskulárnych úmrtí, pravdepodobne spôsobené nárastom počtu obéznych osôb a cukrovkárov. Nárast počtu úmrtí v radoch starších osôb majú čiastočne na svedomí náročné chrípkové sezóny posledných rokov v niektorých krajinách.

Zdroj: OECD

Hlavné odkazy publikácie:

- Systémy zdravotnej starostlivosti musia **zvýšiť svoju efektívnosť a odolnosť prostredníctvom znižovania nehospodárneho vynakladania prostriedkov** (až 1/5 nákladov)
- Nárast strednej dĺžky života sa v mnohých krajinách EÚ spomalil a pretrvávajú **veľké nerovnosti** (rozdiely vo vzdelaní a medzi pohlaviami, najmä v strednej a východnej Európe)
- Väčší dôraz na prevenciu rizikových faktorov (obezita)
- **Posilnenie efektívnosti zdravotníckych systémov môže znížiť predčasnú úmrtnosť** (účinná a včasná zdravotná starostlivosť)

- Zabezpečovanie všeobecného prístupu k zdravotnej starostlivosti má kľúčový význam pri znižovaní nerovností v oblasti zdravia (domácnosti s nízkymi príjmami)
- **Nové digitálne technológie majú potenciál podporovať posilnenie odolnosti systémov zdravotnej starostlivosti** vďaka zdravšiemu starnutiu a starostlivosti zameranej na ľudí (transformácia systémov zdravotnej starostlivosti)

Väčšia snaha o podporu duševného zdravia a zlepšenie včasnej diagnostiky a liečby osôb trpiacich duševnými chorobami by podľa publikácie zlepšili kvalitu života miliónov Európanov a prispeli by k lepším ekonomickým podmienkam a podmienkam zamestnanosti. Tieto fakty sú silným argumentom pre **lepšiu koordináciu opatrení podporujúcich dobré duševné zdravie v školách a na pracoviskách**, ako aj v rámci zraniteľnejších skupín – medzi nezamestnanými a staršími osobami.

Kľúčové odkazy kapitoly o duševnom zdraví:

- Zlepšenie duševného zdravia sa musí stať väčšou prioritou vlád jednotlivých krajín
- **Celkové náklady spojené s duševnými chorobami presahujú v krajinách EÚ 4% HDP**, tj. viac ako 600 miliárd eur (nižšia miera zamestnanosti a produktivity, vyššie výdavky na programy sociálneho poistenia)
- **Každý šiesty človek trpí poruchou duševného zdravia** (depresie, úzkosti, nadmerné užívanie alkoholu a drog), čo predstavuje takmer 84 miliónov obyvateľov (na Slovensku je to 15,2% obyvateľov)
- Je menej pravdepodobné, že osoby trpiace chronickými depresiami budú zamestnané (platí pre všetky krajiny EÚ)
- Málo programov podporujúcich duševné zdravie je zameraných na nezamestnaných a starších obyvateľov

Viac informácií o publikácii, ktorá predstavuje začiatok druhého cyklu iniciatívy EK “*State of Health in the EU*”, je dostupných prostredníctvom:

<http://www.oecd.org/health/health-at-a-glance-europe-23056088.htm>

»» PÔDOHOSPODÁRSTVO ««

Osvetové podujatie OECD-ASEAN na podporu lepšieho fungovania trhov v juhovýchodnej Ázii

Zdroj: OECD

viaceré možnosti politik adresujúcich novovznikajúce problémy v oblasti poľnohospodárskych politik, a to so zameraním na reálne potreby vo svete.

Diskusie sa sústredili okolo **4 hlavných tém** dôležitých pre región ASEAN: vytvorenie národných a regionálnych systémov bezpečnosti potravín (1), zabezpečenie dostatočnej potravinovej bezpečnosti v regióne (2), digitálne technológie a ich dopad na poľnohospodárstvo (3) a využitie najväčších výhod svetových agropotravinárskych globálnych hodnotových reťazcov (GVCs) (4). Účastníci mali možnosť venovať sa aj témam udržateľného rybolovu či skúseností získaných v rámci nosnej témy konferencie. Podujatie poskytlo dostatok priestor na **výmenu a zdieľanie informácií, vedomostí a osvedčených postupov o národných a medzinárodných predpisoch pre bezpečnosť potravín**, ako aj na diskusiu o výsledkoch najnovších analýz OECD, relevantných pre potravinovú bezpečnosť i agropotravinárske GVCs. V kontexte diskusií o potravinovej bezpečnosti bola počas podujatia zverejnená nová publikácia OECD skúmajúca verejné politiky skladovania zamerané na komoditu ryže v Ázii.

Spolupráca OECD-ASEAN je zameraná na **rozvoj regionálne integrovaných politik podporujúcich bezpečnosť potravín, potravinovú bezpečnosť a obchod s poľnohospodárskymi a lesníckymi produktmi**. Agenda tejto spolupráce je podporovaná aj širokou škálou regionálnych podujatí, Globálnym fórom OECD pre poľnohospodárstvo a publikáciou OECD z roku 2017 „*Budovanie potravinovej bezpečnosti a riadenie rizika v juhovýchodnej Ázii.*“

Viac informácií o podujatí je dostupných prostredníctvom:

<http://www.oecd.org/agriculture/making-agro-food-markets-work-for-asean.htm>

»» DOPRAVA ««

Medzinárodné dopravné fórum aktívne participovalo na klimatickom samite COP24 v poľských Katoviciach

Zdroj: ITF

V dňoch 2. – 16. decembra 2018 sa v poľskom baníckom meste Katovice konal klimatický samit COP24, ktorý bol po troch rokoch od prijatia Parížskej klimatickej dohody **zameraný na prijatie balíka opatrení na realizáciu jej záverov** a na schválenie plánu financovania opatrení na ochranu životného prostredia.

Za účasti 30-tisíc delegátov zo 196 krajín bolo cieľom poľskej vlády ako predsedu samitu upozorniť účastníkov konferencie na tri kľúčové oblasti: **nové technológie šetrné k životnému prostrediu**, ktoré by bolo možné využiť na rozvoj miest a zabránenie znečisteniu ovzdušia (1), vykonávanie zmien s prihliadnutím na záujmy obyvateľov prostredníctvom **spravodlivej transformácie regiónov a priemyselných odvetví** (2) a multifunkčná a **stabilná správa lesov** (3).

COP24 · KATOWICE 2018
UNITED NATIONS CLIMATE CHANGE CONFERENCE

Zdroj: COP 24

Súčasťou samitu COP24 bol aj **tematický deň zameraný na dopravu**, ktorý bol zorganizovaný Medzinárodným dopravným fórom (ITF), pridruženou organizáciou OECD, a ktorý tvorili viaceré sprievodné podujatia a paralelné diskusné panely v rámci všetkých foriem dopravy. Účastníci týchto podujatí sa zhodli na tom, že **zmenu klímy nie je možné zastaviť bez dekarbonizácie dopravy**; sektor dopravy preto musí v záujme vytvorenia rámca opatrení konať rýchlo, a zároveň podporovať užšiu spoluprácu naprieč jednotlivými sektormi a v rámci vlád, a to v záujme posilnenia ambícií a **uvoľnenia cesty pre moderne dopravné politiky**. Zástupcovia zúčastnených krajín súhlasili s argumentáciou Y. Tae Kima, generálneho tajomníka ITF, že **bude úlohou vlád usmerniť zúčastnené strany správnym smerom v oblasti prepájania dopravy a zmeny klímy**. Sektor dopravy sa podľa neho musí rozhodnúť, čo presne bude zahrnuté v národne definovaných príspevkoch (NDCs) pre dopravu, a čo je preň vskutku dôležité.

Jedinečný status ITF ako kontaktného miesta pre dopravu dal ITF a jeho akútálne najpopulárnejšej iniciatíve **„Dekarbonizácia dopravy“** ústrednú úlohu v rámci výmeny informácií medzi zainteresovanými stranami v oblasti dopravy a UNFCCC. Experti ITF predstavili hlavné odkazy tejto iniciatívy, a zdôraznili fakt, že súčasné iniciatívy sú nedostatočné a ešte stále uprednostňujú fosílnu palivá. ITF iniciatíva „Dekarbonizácia dopravy“ bola predstavená počas klimatického samitu COP23 a jej cieľom je usmerňovať vlády jednotlivých krajín k prijatiu spoločne akceptovateľných krokov dekarbonizujúcich sektor dopravy zbieraním, budovaním a šírením kvantitatívnych dôkazov o efektívite mitigačných opatrení a politik.

Ďalšie sprievodné podujatia ITF počas COP24:

- Podpora navyšovania klimatických opatrení v sektore dopravy;
- Možnosti politík pri dekarbonizácii dopravy;
- Plány klimatických opatrení pre prístavy: Podpora mitigácie a opatrení zvyšujúcich odolnosť;
- Zdieľaná mobilita: Schopnosť radikálne znížiť emisie CO₂.

Viac informácií o zastúpení ITF na COP24 je dostupných prostredníctvom:

<https://www.itf-oecd.org/cop24>.

»» ROZVOJOVÁ SPOLUPRÁCA ««

Publikácie OECD o medzinárodnej rozvojovej spolupráci

Ku koncu roka 2018 OECD zverejnila celkom **šesť publikácií popisujúcich stav a smerovanie medzinárodnej rozvojovej spolupráce a udržateľného rozvoja**. Okrem pravidelne vydávanej Správy o rozvojovej spolupráci a Správy o multilaterálnom rozvojovom financovaní – ktoré každoročne popisujú rozvojovú a humanitárnu pomoc donorských krajín (vrátane SR) a medzinárodných organizácií – boli mimoriadne publikované aj správy o trhovom financovaní s účinkom na udržateľný rozvoj, o financovaní sektorového rozvoja, zmeny klímy a pomoci utečencom. **Spoločne tieto publikácie veľmi dôkladne popisujú realitu medzinárodnej rozvojovej spolupráce a financovania udržateľného rozvoja.**

Zdroj: OECD

Správa o rozvojovej spolupráci 2018

Publikácia obsahuje štatistiky oficiálnej rozvojovej pomoci (ODA) a širšieho rozvojového financovania, vrátane profilov poskytovateľov ODA a 40 prípadových štúdií z rozvojových krajín. Tohtoročné vydanie je zamerané na plnenie záväzku Agendy 2030 „nenechať nikoho bokom“. **Identifikuje hlavné oblasti koncentrácie úsilia medzinárodnej rozvojovej spolupráce zameranej na najzraniteľnejších obyvateľov planéty: eradikáciu extrémnej chudoby, znižovanie príjmovej nerovnosti, zvyšovanie bezpečnostnej stability, riešenie klimatických problémov, inkluzivitu vládnutia a prevenciu všetkých foriem socioekonomickej diskriminácie. Publikácia dokumentuje aj národné priority donorských krajín (zameranie sa donorských štátov najmä na rodovú rovnosť, postavenie žien a dievčat, osoby so zdravotným postihnutím, deti, mládež, etnické menšiny, sexuálne menšiny a na utečencov) v rámci implementácie medzinárodnej Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj.** Využíva údaje a analýzy vládnych, akademických a mimovládnych expertov a tvorcov politik o tom, čo to znamená byť nechaný bokom a aké stratégie sú účinné pri plnení tohto cieľa.

Z analýzy štatistických údajov vyplýva, že v priebehu posledných 10 rokov rozvojové financovanie zo strany tridsiatich členských štátov Výboru OECD pre rozvojovú pomoc (DAC) vzrástlo o 30% (zo 105,6 miliárd USD

v roku 2006 na 146,6 miliárd USD v roku 2016). **Objem humanitárnej pomoci poskytnutej členskými štátmi DAC sa od roku 2006 zdvojnásobil a vnútroštátne výdavky donorských krajín na pomoc utečencom dočasne sa zdržiavajúcim na ich území sa od roku 2013 dokonca strojnásobili.** SR poskytla podľa OECD v roku 2017 oficiálnu rozvojovú pomoc (ODA) vo výške 0,12% hrubého národného dôchodku SR (113 miliónov USD, nárast oproti predchádzajúcemu roku o 3,5 percenta). 75,7% ODA bolo poskytnutých na základe príspevkov SR do medzinárodných organizácií a 24,3% ODA na základe dvojstranných dohôd so zameraním na východnú Európu a sub-saharskú Afriku. Vnútroštátne náklady na pomoc utečencom v SR tvorili 0,6% ODA SR. V rámci prípravy novej stratégie na implementáciu Agendy 2030 si SR stanovila 6 prioritných oblastí: udržateľný hospodársky rast v rámci starnúcej populácie a v meniacom sa globálnom prostredí; vzdelávanie ako celoživotný proces, ktoré zabezpečí dôstojný život aj v rýchlo sa meniacich životných a spoločenských okolnostiach; dobré zdravie; udržateľné osídlenie v kontexte klimatických zmien; odstránenie chudoby a zabezpečenie sociálnej inklúzie; právny štát, demokracia a bezpečnosť zdôrazňujúce úlohu silných inštitúcií a riadenie založené na informáciách.

Publikácia je doplnená zväzkom prípadových štúdií o tom, ako nenechať nikoho bokom. Prípadové štúdie poskytujú **odporúčania a ponaučenia o tom, ako naplniť ciele Agendy 2030 voči všetkým obyvateľom planéty prostredníctvom národných a nadnárodných politík, stratégií, programov, ako aj medzinárodných projektov a partnerstiev rozvojovej spolupráce**. Obsahuje modelové projekty a opatrenia z vyše štyridsiatich krajín poberajúcich ODA a člení sa na dva tematické celky: orientácia na ľudí a miesta; a úloha medzinárodnej spolupráce v oblasti politík, partnerstiev a dát.

Viac informácií o Správe dostupných prostredníctvom:

https://www.oecd-ilibrary.org/development/development-co-operation-report-2018_dcr-2018-en

Prípadové štúdie o tom, ako nenechať nikoho bokom: Sprievodná publikácia k Správe o rozvojovej spolupráci 2018 dostupná prostredníctvom:

https://www.oecd-ilibrary.org/development/case-studies-on-leaving-no-one-behind_9789264309333-en

Zdroj: OECD

Globálny výhľad OECD pre financovanie udržateľného rozvoja 2019

Správa predstavuje prvý ucelený pohľad na vzájomnú prepojenosť oficiálnej rozvojovej pomoci, súkromného financovania a investícií do podnikania, trhovým a regulačným prostredím, rozpočtovými politikami rozvojových krajín a efektívnosťou iniciatív rôznych národných a medzinárodných aktérov. **Hodnotí efektívnosť spolupráce donorských krajín a súkromných finančných aktérov v podpore dosahovania Cielov udržateľného rozvoja v rozvojových krajinách.** Odporúčania OECD sú v publikácii zoskupené do troch kategórií: (1) zlepšovanie štatistickej kapacity pre posudzovanie objemu, kvality, udržateľnosti a environmentálnej prospešnosti finančných tokov určených na udržateľný rozvoj, (2) vytvorenie podporných opatrení a stimulov uľahčujúcich prístup k rozvojovému financovaniu a (3) zlepšenie koordinácie a koherencie politík a iniciatív rozvojových aktérov za účelom

operacionalizácie informácií o dopyte po rozvojovom financovaní do efektívnych projektov rozvojovej spolupráce.

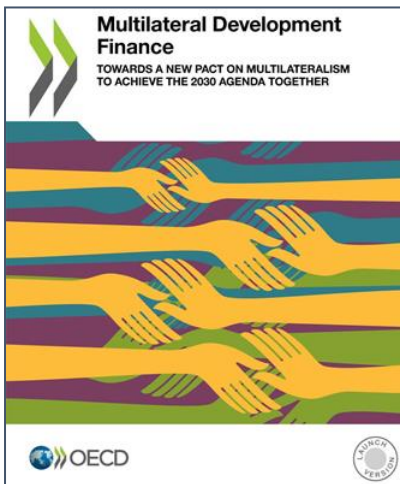
Správa podrobnejšie rozoberá vplyv piatich mega-trendov a ich hospodárskych účinkov na rozvojové krajiny. Za najvýznamnejšie mega-trendy považuje dynamiku svetového hospodárskeho rastu, vývoj cien

komodít, verejný dlh a jeho udržateľnosť, medzinárodnú migráciu a technologický pokrok v priemysle a v spoločnosti. Správa konštatuje významný pokles v príleve priamych zahraničných investícií do rozvojových krajín za roky 2016-2017 o takmer 30% (na 1,7 bilión USD), čiastočne vysvetľovaný neistotou na finančných trhoch a poklesom výnosnosti investícií v rozvojových krajinách. Výrazný pokles bol zaznamenaný v rokoch 2010 až 2017 aj v prípade domácich investícií, ktoré poklesli až o 60% (na 95 mld. USD).

Oficiálna rozvojová pomoc ako aj mobilizácia národných fiškálnych príjmov rozvojových krajín prostredníctvom daní sú na pomalom vzostupe, ale bez rozsiahlych stabilných investícií do ekonomicky návratných rozvojových projektov budú nepostačujúce na odstránenie globálnej chudoby a na splnenie Cieľov udržateľného rozvoja vo výške 2,5 bilióna USD. V období rokov 2010-2016 rozvojové financovanie do najmenej rozvinutých krajín pokleslo z 38 dolárov na obyvateľa na 32 dolárov na obyvateľa a v prípade krajín s nižšími strednými príjmami vzrástlo z 15 dolárov na obyvateľa na 20 dolárov na obyvateľa. Financovanie rozvojovej pomoci rástlo od roku 2000 najrýchlejšie v krajinách s nízkymi príjmami a krajinách postihnutých konfliktom a bezpečnostnou nestabilitou. Filantropické nadácie poskytli rozvojovým krajinám v roku 2015 rozvojovú pomoc v priemernej výške 8 mld. USD a z toho 40% smerovalo do oblasti zdravotníctva. Nadnárodní donori alokovali v roku 2015 1,9 mld. USD najmä do rozvojovej pomoci v oblasti zdravotníctva, poľnohospodárstva, vzdelávania a zabezpečenia pitnej vody.

Viac informácií o Správe dostupných prostredníctvom:

https://www.oecd-ilibrary.org/development/global-outlook-on-financing-for-sustainable-development-2019_9789264307995-en

Zdroj: OECD

Správa o multilaterálnom rozvojovom financovaní

Správa nesie podtitul „Towards a New Pact on Multilateralism to Achieve the 2030 Agenda Together“ a obsahuje rozsiahlu argumentáciu pre nenahraditeľnosť multilaterálnych poskytovateľov rozvojovej spolupráce v kontexte udržateľného rozvoja.

Pridanou hodnotou tohtoročného vydania je analýza pôsobenia novonarastajúcich finančných prispievateľov do týchto organizácií (nečlenské krajiny DAC, osobitne Čína, ale aj súkromní a filantropickí investori). Analyzuje tiež aspekty koncesionality a iných dimenzií efektívnosti rozvojovej spolupráce z pohľadu jej multilaterálnych poskytovateľov v teoretickej rovine i na praktickom prípade Svetovej zdravotníckej organizácie.

Viac informácií dostupných prostredníctvom:

https://www.oecd-ilibrary.org/development/multilateral-development-finance_9789264308831-en

Zdroj: OECD

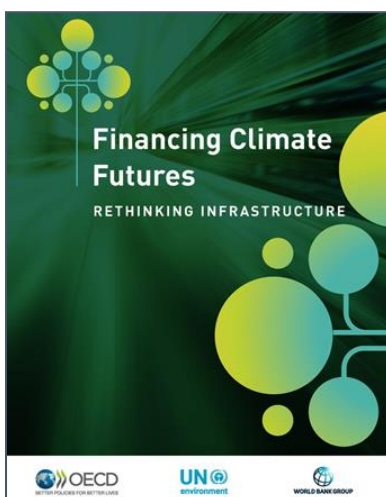
Sektorové financovanie v ére Cieľov udržateľného rozvoja

OECD v publikácii informuje o výsledkoch vlastného výskumu o smerovaní oficiálnych finančných prostriedkov pre rozvoj (definovaných ako súhrn oficiálnej rozvojovej pomoci, ostatných oficiálnych tokov a súkromných financií mobilizovaných účinkom vládných intervencií) do jednotlivých odvetví/ktorov v rozvojových krajinách.

Cieľom je poskytnúť odvetvovú perspektívu pre finančné potreby rozvojových krajín v kontexte plnenia Cieľov udržateľného rozvoja napriek celkovej komplexnosti týchto cieľov. Štatistiky pokrývajú roky 2012-2016 a viaceré odvetvia vrátane zdravotníctva, vzdelávania, energetiky a poľnohospodárstva. Štatistiky sú disagregované podľa krajín, modalít rozvojovej pomoci a implementačných prostriedkov (channels of delivery).

Viac informácií dostupných prostredníctvom:

https://www.oecd-ilibrary.org/development/sector-financing-in-the-sdg-era_9789264307711-en

Zdroj: OECD

Financovanie budúcnosti klímy: Prehodnocovanie pohľadu na infraštruktúru a klimaticky zamerané rozvojové financovanie

Publikácia sa zaoberá šiestimi dimenziami celostného riadenia politik národnej transformácie rozvojových krajín na environmentálne udržateľný rast energetiky (plánovanie, podpora inovácií, verejné rozpočtovanie, rozvoj finančných trhov, rozvojové financovanie a politiky urbanizácie).

Osobitnú pozornosť venuje úlohe technologickej transformácie a digitalizácie v procese znižovania environmentálnych dopadov rozvoja.

Viac informácií dostupných prostredníctvom:

https://www.oecd-ilibrary.org/environment/financing-climate-futures_9789264308114-en

Zdroj: OECD

Pracovná štúdia OECD/DCD o financovaní vnútroštátnej podpory utečencov

Publikácia vznikla v spolupráci OECD s Úradom vysokého komisára OSN pre utečencov a je prvým pokusom o vyčíslenie ODA, ktorá je poskytnutá na pomoc utečencom a ich hostujúcim krajinám (vrátane krajín, ktoré nie sú členmi DAC) a charakterizovanie je spoločensko-politického kontextu. Dokument prezentuje a analyzuje výsledky prieskumu, ktorý bol vykonaný medzi členskými štátmi DAC v roku 2018. Prieskum sa zameriaval na trendy v ODA a plány pre financovanie budúcich programov a projektov na podporu utečencov a ich hostujúcich krajín, ako ja nefinančné úsilie štátov DAC na pomoc utečencom. **V súčasnosti žije vo svete 68,5 miliónov vysídlených osôb, pričom takmer 25,4 miliónov z nich má status utečenca a 85% týchto utečencov sa v súčasnosti nachádza v hostujúcom rozvojovom štáte.** V období rokov 2015-2017 až 27 z 30 členských štátov DAC poskytlo 25,98 miliárd USD vo forme ODA na špecifické programy a projekty na podporu utečencov a ich hostujúcich krajín. ODA pre programy a projekty na podporu utečencov a hostujúcich štátov má formu krátkodobých projektov a humanitárnej pomoci. **Značná časť ODA členských štátov DAC smerujúca na pomoc utečencom a ich hostujúcim krajinám smeruje do štátov Blízkeho východu (Turecko, Libanon, Jordánsko, Irak – až 35% celosvetovej pomoci utečencom v období rokov 2015-2017) a do Afriky (26%).** Väčšina členských štátov DAC sa zameriava na oblasti, ktoré sú aktuálne zasiahnuté prílevom utečencov na ich územie.

Viac informácií dostupných prostredníctvom:

https://www.oecd-ilibrary.org/development/financing-refugee-hosting-contexts_24db9b07-en

»» ŠKOLSTVO ««

Piata medzinárodná konferencia Programu medzinárodného posudzovania zručností dospelých (PIAAC) za účasti ministerky školstva, vedy, výskumu a športu SR, Martiny Lubyovej a riaditeľa OECD pre vzdelávanie a zručnosti, Andreea Schleichera

Dňa 27 novembra 2018 sa Bratislave uskutočnila piata Medzinárodná konferencia programu PIAAC. Zúčastnili sa na nej odborníci a medzinárodní experti na vzdelávanie a organizovalo ju OECD v spolupráci s Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR. Jej cieľom je využiť poznatky o kompetenciách dospelých získaných v rámci programu PIAAC pri tvorbe príslušných politik, napríklad v oblasti celoživotného vzdelávania. Program PIAAC je najväčším a najkomplexnejším prieskumom zameraným na mapovanie schopností a zručností dospelých realizovaným pod záštitou OECD a jeho cieľom je cyklické sledovanie zmien a vývoja zručností potrebných pre 21. storočie, kvalifikovanosti pracovnej sily na trhu práce v národnom kontexte ako aj s medzinárodnou porovnateľnosťou.

Ministerka školstva, vedy, výskumu a športu SR Marina Lubyová (vľavo) a riaditeľ Direktoriátu OECD pre vzdelávanie a zručnosti Andreas Schleicher (vpravo) na medzinárodnej konferencii PIAAC v Bratislave
Zdroj: MŠVVŠ SR

Výročnú konferenciu pripravuje každý rok iná krajina OECD. Slovenská republika prevzala štafetu po Singapore. Na piatej výročnej konferencii v Bratislave bolo prítomných viac ako 200 národných odborníkov a medzinárodných expertov z celého sveta. Radia sa k nim odborníci z Oxfordskej univerzity, rakúskeho Inštitútu celoživotného vzdelávania, Chungnamskej národnej univerzity z Južnej Kórey, Svetovej banky, OECD, rezortov práce a školstva z celého sveta, Európskej komisie, Slovenskej akadémie vied a národných ministerstiev.

Na slávnostnom otvorení konferencie sa spolu s ministerkou školstva zúčastnil, okrem iných významných hostí, aj Andreas Schleicher, riaditeľ Direktoriátu OECD pre vzdelávanie a zručnosti, ktorý je zároveň aj osobitným radcom generálneho tajomníka OECD, Angela Gurríu pre oblasť vzdelávacej politiky.

Andreas Schleicher odporučil Slovensku aj naďalej rozvíjať politiky v oblasti zručností a prevencie ich medzier v kontexte dopytu na trhu práce. Ako uviedol vo svojom príhovore: „**Viac vzdelávania neznamená automaticky dosiahnutie lepších zručností.**“ Podporil tiež prepojenie medzi učením sa a prostredím práce, rovnako ako vzdelávanie pracovníkov vo firmách. Informácie o možnostiach ďalšieho vzdelávania dospelých majú byť ľahko dostupné a rovnako je potrebné uznávať a certifikovať úrovne dosiahnutých vedomostí, zručností a kompetencií. **Podľa ministerky Lubyovej tradičné vzdelávanie pozostávalo v minulosti z jedného obdobia v detstve a mladosti, v ktorom sa získala väčšina zručností.** Potom ľudia už len okrajovo zlepšovali svoje zručnosti na pracovisku prostredníctvom formálneho, neformálneho a ďalšieho učenia sa. Tento model je však neudržateľný, nakoľko je momentálne éra rýchlych zmien, ktoré od jednotlivcov vyžadujú, aby sa neustále učili nové zručnosti. Vzdelávanie v dospelosti preto nadobudlo významné postavenie.

MŠVVaŠ SR nastavilo v roku 2018 efektívne prepojenie všetkých OECD meraní (PISA, PIAAC, TALIS) v Národnom ústave certifikovaných meraní (NÚCEM). Toto prepojenie umožní synergiu testovaní, ktorá bude generovať odporúčania do systémových zmien vo formálnom aj neformálnom vzdelávaní. Špecificky to umožní **overovanie kľúčových kompetencií u pedagogických zamestnancov na základe prepojenia TALIS – PIAAC, s cieľom zabezpečiť komplexnejší obraz o úrovni sledovaných kompetencií pedagogických zamestnancov v spojitosti s ich postojmi k podmienkam v školskom prostredí, ich kvalifikačnou úrovňou a pod.** Zároveň budú vypracované odporúčania pre poskytovateľov ďalšieho vzdelávania pedagógov a budúcich pedagógov na inovovanie vzdelávacích programov rozvíjajúcich kompetencie pedagógov potrebné pre život v 21. storočí.

Na okraj medzinárodnej konferencie sa uskutočnilo spoločné televízne vystúpenie ministerky školstva Marty Lubyovej a riaditeľa Direktoriátu OECD pre vzdelávanie a zručnosti, Andeasa Schleichera. Hostia sa v diskusii zaoberali témami ako inkluzívnosť vo vzdelávaní, rozdiely v kvalite škôl, vyučovanie moderných zručností, uznávanie odbornosti získanej prácou, blahobyt učiteľov či lepšie využívanie ich práce a šírenie informácií a inovácií v rámci pedagogickej obce. Predstavili **podrobnosti procesu tvorby národnej stratégie Slovenska pre zručnosti a jej hlavné prierezové témy: vzdelanie marginalizovaných skupín obyvateľov, celoživotné vzdelávanie dospelých ľudí a budovanie zručností podstatných pre pracovný trh.** Ministerka školstva uviedla, že spolu s OECD hľadá spôsoby ako pomôcť učiteľom ďalej zdokonaľovať každodenne uplatňované pedagogické metódy a na tento účel pripravuje podujatie, ktoré umožní stovkám škôl prebrať skúsenosti od významných pedagogických inovátorov. Diskutujúci sa venovali aj novým zručnostiam,

postojom a hodnotám, ktorých vyučovanie je dôležité pre budúcnosť a je výzvou pre modernizáciu vzdelávacích osnov.

Podrobný program piatej medzinárodnej konferencie je dostupný online na stránke:
<https://piaac.minedu.sk/70-en/programme/>

Televízne vystúpenie je dostupné online na stránke:
<https://www.ta3.com/clanok/1142546/studio-ta3-a-schleicher-a-m-lubyova-o-stave-a-ambiciach-ministerstva-skolstva.html>

»» ROZPOČET OECD NA ROKY 2019-2020 ««

Rada OECD po dlhých rokovaníach schválila dňa 14.12. rozpočet OECD na roky 2019-2020.

Rozpočet na rok 2019

- **Celkové príjmy a výdavky sú na úrovni 385 777 965 EUR;**
- príjmy sú rozdelené nasledovne:
 - 202 545 675 EUR** **príspevky členských krajín pre Part I rozpočtu – základná časť rozpočtu organizácie, z ktorej je financovaná hlavná časť práce jednotlivých direktoriátov OECD;**
 - 104 816 290 EUR príspevky na programy v rámci Part II rozpočtu;
 - 2 016 000 EUR rozpočet na investície;
 - 63 510 000 EUR rozpočet na financovanie penzijnej schémy;
 - 12 390 000 EUR rozpočet na publikácie;
 - 1 000 000 EUR dodatočné príspevky krajín, ktoré vstúpili do OECD po roku 2017 (v súčasnosti len Litva).

Rozpočet na rok 2020

- **Celkové príjmy a výdavky sú na úrovni 370 110 085 EUR;**
- príjmy sú rozdelené nasledovne:
 - 202 545 675 EUR** **príspevky členských krajín pre Part I rozpočtu – základná časť rozpočtu organizácie, z ktorej je financovaná hlavná časť práce jednotlivých direktoriátov OECD;**
 - 87 658 410 EUR príspevky na programy v rámci Part II rozpočtu;
 - 2 066 000 EUR rozpočet na investície;
 - 64 950 000 EUR rozpočet na financovanie penzijnej schémy;
 - 12 390 000 EUR rozpočet na publikácie;
 - 1 000 000 EUR dodatočné príspevky krajín, ktoré vstúpili do OECD po roku 2017 (v súčasnosti len Litva).

Nominálna výška Part I rozpočtu zostane medzi rokmi 2019 a 2020 nezmenená.

V priebehu roka 2019 musia členské štáty OECD nájsť **riešenie financovania očakávaného nárastu výdavkov na penzie od roku 2020** (predbežné odhady OECD sú na úrovni 4 mil. EUR/ročne).

Príspevok SR do rozpočtu OECD (Part I) by mal byť v roku **2019 na úrovni 1, 952 mil. EUR (medziročné navýšenie o 15%, ide o posledné medziročné navýšenie príspevku SR o 15%)** a v roku **2020 na úrovni 2, 021 mil. EUR (medziročné navýšenie o 3,6%)**. OECD stanoví presnú výšku príspevku SR na rok 2019 až vo februári 2019 na základe zmeny HDP a zmeny kurzov jednotlivých mien krajín OECD.

ZO ŽIVOTA STÁLEJ MISIE ...

100. výročie vzniku Československa sprevádzané výstavou diel Alfonza Muchu a slávnostnou večerou vo francúzskom Senáte

Dňa 12. novembra 2018 sa v priestoroch parížskeho Musée du Luxembourg konala komentovaná prehliadka výstavy diel Alfonza Muchu v štýle Art Nouveau, po ktorej nasledovala čaša vína podávaná Stálymi misiami Slovenskej a Českej republiky pri OECD. Kultúrno-spoločenské podujatie bolo zorganizované **pri príležitosti osláv 100. výročia vzniku Československa**, ktoré vytvorilo priestor a mimoriadnu príležitosť na jeho pripomenutie si aj na multilaterálnej pôde vo Francúzsku, s dôrazom na posilnenie medzinárodného rozmeru týchto osláv.

Zdroj: SM OECD

Stáli predstavitelia a veľvyslanci Slovenskej a Českej republiky pri OECD, Ingrid Brocková a Petr Gandalovič informovali hostí o podrobnejšom príbehu vzniku Československa, označovaného vo svojej dobe ako **vyrcholenie úsilia o národnú svojbytnosť Slovákov a Čechov**, a zároveň zdôraznili aj **úlohu Francúzska pri tomto dôležitom mílniku našej spoločnej histórie**.

Francúzsko v júni až septembri 1918 postupne s Veľkou Britániou, USA a Japonskom uznalo za oficiálneho predstaviteľa budúceho Československa zahraničný československý vrcholný orgán odboja, Česko-slovenskú národnú radu (ČSNR), založenú už vo februári 1916 v Paríži. I. Brocková oboznámila hostí aj s príbehom M. R. Štefánika a doplnila, že v slovenských dejinách existuje len málo ľudí, ktorí dokázali byť takými veľkými Slovákami a Európanmi zároveň. Vo vzťahu k Francúzsku je **M. R. Štefánik neodmysliteľnou súčasťou česko-slovensko-francúzskej histórie a priateľstva**. Prítomní hostia ocenili okrem diel A. Muchu aj fakt, že vznik Československa v roku 1918 predstavoval obrovský **posun z hľadiska národnoštátnej emancipácie, kultúry, vzdelávania, či rozširovania demokratických hodnôt**, a spoločné pripomenutie si dejinných udalostí označili za vskutku dôstojné.

Zdroj: SM OECD

Podľa generálneho tajomníka OECD A. Gurríu, spoločne zorganizované podujatie potvrdilo **hlboké občianske, kultúrne a ľudské väzby**, vďaka ktorým aj 25 rokov po rozdelení spoločnej federácie môžu byť **vzťahy medzi Slovenskom a Českom označované za nadštandardné**.

Na záver sa hostia presunuli do budovy francúzskeho Senátu na **večeru podávanú Gérardom Larcherom, prezidentom Senátu**, na počesť OECD a jej členských krajín, ako aj pri príležitosti Parížskej mierovej konferencie (11. - 13. november 2018), oslavujúcej 100. výročie ukončenia 1. svetovej vojny.

SPOLOČNÁ VIANOČNÁ KAPUSTNICA ZAMESTNANCOV STÁLEJ MISIE SR PRI OECD

Zdroj: SM OECD

Po náročnom jesennom období plnom rokovaní a zasadnutí si tím Stálej misie SR pri OECD pred odchodom na vianočné dovolenky spríjemnil jeden decembrový piatkový večer spoločnou kapustnicou. **Stretnutia sa zúčastnili aj naši kolegovia zo Zastupiteľského úradu SR v Paríži a zo Stálej delegácie SR pri UNESCO, nevynímajúc veľvyslancov Igora Slobodníka a Igora Grexu.** Kuchár Stálej misie Pavol Kain pripravil vynikajúcu kapustnicu a niektorí z kolegov taktiež prispeli svojím kulinárskym umením.

Konečne sme mali s kolegami možnosť rozprávať sa aj o našich voľnočasových aktivitách a plánoch na sviatky. **Kapustnica sa konala na rezidencii stálej predstaviteľky a veľvyslankyne SR pri OECD, Ingrid Brockovej, ktorá prítomným poďakovala za vynikajúci spoluprácu v roku 2018, poprialala všetkým pokojné sviatky a zdravý rok 2019, a zaželala svojmu tímu veľa úspechov a síl pri príprave slovenského predsedníctva zasadnutia Rady OECD na ministerskej úrovni v máji 2019.**

Ako je možné vidieť na fotografii, v rezidencii I. Brockovej sa ešte stále vynímajú výnimočné obrazy Nikolaja Fedkoviča, slovenského maliara, kaligrafa a pedagóga, ktoré boli v Paríži predstavené na vernisáži jeho diel v septembri 2018 v rezidencii veľvyslankyne I. Brockovej.

VIETE, ŽE ...

... od roku 2000 bolo na trh uvedených iba 5 nových skupín antibiotík, a ani jedna z nich nie je zacielená na najnebezpečnejšie baktérie?

... 6. február je Dňom bezpečného internetu? Mladí ľudia majú väčší sklon k zdieľaniu osobných údajov online, vedeli ste však, že majú zároveň tendenciu častejšie kontrolovať prístup k nim?

... prorodinné politiky zavedené v severských krajinách počas posledných 50 rokov podporili rast HDP na osobu v rozsahu 10-20%? Sú to politiky zavedené v Dánsku, Fínsku, Nórsku, Švédsku a na Islande, ktorých cieľom je zabezpečiť aktívnu účasť mužov i žien na trhu práce.

...oficiálna rozvojová pomoc, ktorá bola v roku 2017 poskytnutá rozvojovým krajinám, predstavuje 146,6 milióna dolárov alebo približne 0,2% celosvetového HDP za rok 2017 ?

...vo svete v súčasnosti žije viac ako 25 miliónov utečencov, z ktorých 85% žije v niektorej z rozvojových krajín susediacich s krajinou, z ktorej boli vysídlení ?

... z hľadiska všetkých nákladov vplývajúcich na poskytovanie elektrickej energie, znečistenie ovzdušia, zmena klímy a systémové náklady predstavujú najväčšie neinternalizované náklady poskytovania elektrickej energie? Externé náklady bežnej prevádzky výroby elektrickej energie prekračujú náklady všetkých ostatných fáz jej výroby.

... systémové náklady na úrovni siete súvisiace s obnoviteľnými zdrojmi energie (OZE) sú značne vysoké a nadpriemerne narastajú každým podielom elektrickej energie vyrobenej z OZE? Systémové náklady dispečerských technológií sú minimálne o jeden stupeň nižšie.

... externé náklady spôsobené vážnymi jadrovými haváriami sú o niekoľko stupňov nižšie ako náklady spôsobené pri bežnej prevádzke znečistením a emisiami uhlíka ?

... najlepšou odpoveďou na problémy týkajúce sa vyčerpania energetických zdrojov je udržať existujúce trhy čo najotvorenejšie a najkonkurencieschopnejšie ?

... viac ako 100 ministrov, medzinárodných športových organizácií a expertov z celého sveta sa v decembri 2018 stretlo v Londýne, aby potvrdili globálny záväzok riešiť korupciu v športe?

... celkové toky PZI sa v prvej polovici roka 2018 znížili na úroveň 432 miliárd USD zo 632 miliárd USD v druhej polovici roka 2017? V porovnaní s predchádzajúcim rokom boli globálne toky PZI o 44% nižšie ako v prvej polovici roka 2017.

... v roku v 2016 zo 100 najväčších oceliarskych spoločností vo svete bolo 22 štátnych podnikov a ich produkcia predstavovala 32% celosvetovej produkcie surovej ocele?

... cieľom OECD projektu Going Digital je pomôcť tvorcom politik vo všetkých relevantných oblastiach života lepšie pochopiť digitálnu revolúciu, ktorá prebieha v rôznych sektoroch hospodárstva a spoločnosti ako celku?

... OECD vytvorila expertnú skupinu, ktorá má za úlohu vypracovať usmernenia týkajúce sa princípov určovania vplyvu umelej inteligencie na spoločnosť? Vytvorenie skupiny je najnovším krokom v práci OECD s cieľom pomôcť vládám, podnikom, zamestnancom a širokej verejnosti maximalizovať výhody vyplývajúce z používania umelej inteligencie a minimalizovať možné riziká, ktoré môžu nastať pri jej využívaní.

... online reklama je v súčasnosti dominantnou formou reklamy v mnohých krajinách OECD a ponúka podnikateľom možnosť osloviť spotrebiteľov spôsobmi, ktoré sa dali prednedávnom ťažko predstaviť? Online reklama má potenciál priniesť spotrebiteľom mnohé výhody ale spôsobuje aj nové a zložité výzvy pre spotrebiteľov a orgány na ochranu spotrebiteľov.

DÁVAME DO POZORNOSTI ...

23. - 25. 1. 2019	Zasadnutie Výboru pre daňové záležitosti a stretnutie členov Inkluzívneho rámca BEPS, Paríž
5. 2. 2019	Oficiálne zverejnenie Ekonomického prehľadu SR za účasti GT OECD, Bratislava
13. – 14. 02. 2019	Globálne fórum o zodpovednom obchodnom správaní v sektore odevov a obuvi, Paríž
13. – 15. 2. 2019	Výbor OECD pre environmentálnu politiku (EPOC), Paríž
20. – 21. 2. 2019	Zasadanie Riadiacej rady IEA, Paríž
25. 2. 2019	Špecializovaný workshop IEA pre jadrovú energiu za účasti expertov V4, Paríž
26. 2. 2019	Špeciálne zasadnutie pod vedením GR NEA pre Regionálnu spoluprácu krajín Strednej a Východnej Európy, Paríž

6. 3. 2019	Zasadnutie Rady OECD zamerané na Agendu 2030, Paríž
11. – 12. 03. 2019	OECD Going Digital Summit, Paríž
19. – 20. 3. 2019	Výbor OECD pre politiku regionálneho rozvoja na úrovni ministrov (RDPC), Atény
20. – 21. 03. 2019	Globálne fórum integrity a boja proti korupcii, Paríž
25. – 28. 03. 2019	OECD výbor pre oceľ, Paríž
2. – 4. 4. 2019	<i>Field trip</i> GT OECD a veľvyslancov ČK OECD na Slovensko, konzultácie s BIAC a TUAC
17. – 18. 4. 2019	Zasadanie Riadiaceho výboru pre jadrovú energiu NEA, Paríž
23. – 25. 04. 2019	13. Fórum o zodpovednom obchodnom správaní v dodávateľských reťazci v oblasti nerastných surovín
29. – 30. 4. 2019	Výbor OECD pre rybníctvo (COFI)
15. – 16. 5. 2019	Výbor OECD pre poľnohospodárstvo (CoAG)
20. – 21. 5. 2019	Fórum OECD
22. – 23. 5. 2019	Rada OECD na úrovni ministrov (MCM)
22. – 24. 5. 2019	Výročný summit Medzinárodného dopravného fóra (ITF) (Lipsko, Nemecko)
19. – 20. 6. 2019	Riadiaca rada IEA, Paríž
19. – 20. 6. 2019	Zdravotnícky výbor OECD (HC)

STÁLA MISIA NA FACEBOOKU

SM SR pri OECD zriadila svoju oficiálnu stránku na facebooku, na ktorej sa dozviete všetky aktuality z dielne OECD.

<https://www.facebook.com/SlovakMissionOECD/>

ANOTÁCIE K PUBLIKÁCIÁM

Archív s anotáciami je možné nájsť na webovej stránke Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR (www.mzv.sk) v časti SR v OECD a na anotácie sa preklikáte aj cez stránku Stálej misie SR pri OECD v Paríži (www.mzv.sk/oecdparis).

Publikácie, o ktorých v anotáciách informujeme, je možné objednať priamo zo stránky OECD. Sú tiež dostupné v Depozitnej knižnici OECD na Slovensku (Lamačská cesta 8/a, Bratislava, www.cvtisr.sk).

Elektronický formát publikácií si môžu zamestnanci verejnej správy stiahnuť aj z interného komunikačného systému OECD nazývaného O.N.E. (informácie o registrácii do platformy O.N.E. nájdete tu: <http://www.oecd.org/one/>).

Autorský tím – kolektív Stálej misie:

*Ingrid Brocková, Juraj Tomáš, Dušan Jurík, Bronislava Žemberová,
Mariana Pažinková, Vladislav Ujházi, Tomáš Besedič, Soňa Muzikárová*

*Edičné spracovanie: Bronislava Žemberová
Nepredajné, distribuované elektronicky
(uzávierka aktuálneho čísla: 31.12.2018)*

Vaše osobné údaje v rozsahu „emailová adresa“ sú spracúvané za účelom prezentácie Slovenskej republiky a oprávnených záujmov Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR v súlade so zákonom č. 18/2018 o ochrane osobných údajov a Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679.

V prípade, že si neželáte, aby Vám boli tieto emaily zasielané aj naďalej, prosím odhláste odber cez oecd.paris@mzv.sk. Práva dotknutej osoby podľa §21 až §27 a §100 zákona č. 128/2018 o ochrane osobných údajov si môžete uplatniť prostredníctvom emailovej adresy ochranaudajov@mzv.sk.

V súvislosti s týmto účelom sú Vaše osobné údaje spracúvané manuálne, nie sú poskytované tretím stranám a budú uchovávané do doby odhlásenia odberu.

*Kontakt: Stála misia Slovenskej republiky pri OECD v Paríži, Tel: +33 1 56 26 50 90
Email: oecd.paris@mzv.sk*

<https://www.facebook.com/SlovakMissionOECD/www.mzv.sk/oecdparis>
www.oecd.org
www.iea.org
www.oecd-nea.org

Členské krajiny OECD (rok vstupu do organizácie): Austrália (1971), Belgicko (1961), Česká republika (1995), Čile (2010), Dánsko (1961), Estónsko (2010), Fínsko (1969), Francúzsko (1961), Grécko (1961), Holandsko (1961), Island (1961), Izrael (2010), Írsko (1961), Japonsko (1964), Južná Kórea (1996), Kanada (1961), Litva (2018), Lotyšsko (2016), Luxembursko (1961), Maďarsko (1996), Mexiko (1994), Nemecko (1961), Nový Zéland (1973), Nórsko (1961), Poľsko (1996), Portugalsko (1961), Rakúsko (1961), Slovensko (2000), Slovinsko (2010), Spojené kráľovstvo (1961), Španielsko (1961), Švajčiarsko (1961), Švédsko (1961), Taliansko (1962), Turecko (1961), USA (1961).